

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Naša vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravnštvo "Slovenskega Gospodarja" v Mariboru, — List se dopošilja do odpovedi. — Udejte "Katalog Balkanskega društva" dobivajo List brez posebne naročnine, — Posamezni listi stanejo 10 vin., — Uredništvo: Koroška cesta štev. 5, — Ekokopisi se ne vračajo, — Upravnštvo: Koroška cesta štev. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije, — Za inserate se plačuje od enostopne petitvirske za enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede zjutra, — Ne zaprije reklamacije so poštnine proste.

Današnja številka obsega 12 strani.

Udamo se nikdar!

V sv. pismu čitamo: „Pomisli, Gospođ, kaj se nam je prigodilo; ozri se in poglej naše osramotjenje! Naša dedčina je prišla na tuje, naše hiše na inostrance. Sirote smo brez očeta, naše matere so kakor vdove. Vodo svojo pijemo za denar, svoja drva kupujemo. Za vrate naše nas gonijo, tružnim ne dajo pokoj... Minulo je veselje našega sreca, v žalost je izpremenjen naš zbor.“ S takimi in sličnimi ganljivimi besedami izraža starozakonski prerok svojo žalost zavoljo nesreče svojih rojakov.

Žalostno je stanje obmejnih Slovincov, kajti vsepovsod se nam krijejo naše pravice. Tuje med nami se bogatijo, mi postajamo sirote. Inostranci prihajajo v naše urade in šole ter prezirajo naše ljudstvo zaradi njegovega jezika. Plačujemo čavke deželi in državi kakor drugi narodi, a naše opravičene zahteve se nam ne izpolnjujejo. Vodo svojo za denar pijemo, svoja drva kupujemo. Za vrate naše nas gonijo.

Kdor ima kolikaj ljubezni do svojega zatiranega naroda, mora planiti kvišku ter iti na bran za pravice svojega ljudstva. Le kdor je izdajica, gre med sovražnike in se bojuje proti svojemu lastnemu ljudstvu. Že dolgo vrsto let opravlja to žalostno delo med nami oni, kateri imenuje ljudski jezik nemškutarje. Toda, ali, v začetku času so se jim pridružili tudi vsi naši liberalci. Ne bojujejo se več ob strani svojega slovenskega naroda, ampak roko v roki gredo z nasprotniki proti lastnim bratom. Pozabili so na vsa preganjanja, preziranja in zapostavljanja ter se začeli bratiti z onimi, ki nam hočejo hudo. Njih listi, „Narodni List“ in „Sloga“, pojejo isto pesem kakor „Štajerc“.

Sicer pa ni bilo drugače pričakovati. Liberalci so razbili edinstvo spojništverskih Slovincov ter si naredili lastno stranko. Iz svojega političnega programa so vrgli sveto vero. Kdor pa svojo vero zataji, isti tudi svojemu narodu ne ostane dolgo zvest, kajti samo sv. vera mu veleva, ljubiti svojo domovino. Tako je bilo vedno, tako se je zgodovalo tudi tokrat. Bratje so nas zapustili ter šli med svoje sovražnike. Slovensko ljudstvo na Štajerskem se bori za svojo zemljo, za svoj jezik, za svoje pravice v deželi, liberalci pa so zapustili svoje ljudstvo.

Toda mi ne izgubimo poguma. Tuji sami se čutimo zmožne in krepke čovjek, da vojujemo in izvajamo politično borbo v prid slovenskemu ljudstvu. Če je tuji vse proti nam, mi stojimo trdno. Mi znamo umirati, a učljati se ne. Zastava Slovenske kmečke zveze, vodi nas z božjo pomočjo in lastnim pogumnim delom v nadaljnje boje do končne zmage!

Vojska na Balkanu.

Mirovna pogajanja v Londonu so prekinjena, a vojska se ni na novo začela. Balkanske države upajo, da bo Turčija vendar uvidela svojo nezmožnost za nadaljevanje vojske in da bodo tako države mirnim potom dosegle, kar si želijo. Gre se za Odrin in Egejske otoke. Sedanja turška vlada bi bila menita že davno odstopila oboje, ako bi ne imela za hrbotom mladoturske stranke, ki nečuvano hujška turško prebivalstvo radi Odrina in Egejskih otokov, tako, da bi se v slučaju odstopa bilo batiti upora in notranjih nemirov. Za Odrin se Turki vsled tega toliko potegujejo, ker je tam pokopanih nekaj sultanova in jim je to rejt mesto svet kraj. Sultan je namreč za Turke tudi v verskem oziru poglavjar. Egejski otoki pa so potrebeni za Turčijo, ker samo tako lahko brani vsem sovražnikom uspešno vhod v Dardanele in pred Carigrad. Toda na drugi strani mora Turčija pomisliti, da je bila na bojnem polju tepera, in sicer tako hudo, da je za vsak nadaljni odpor nezmožna. Ako se vojska nadaljuje, lahko izgubi zraven Odrina še Carigrad ter del pokrajiny v Mali Aziji. Tudi velevlasti, ki so se ves čas zadržale nasproti obema strankama nepristranski, so sedaj očitno stopile na stran balkanskih držav ter svetovale Turčiji, naj se vendar uda. Turčija velevlastim še ni odgovorila.

Napetost med Avstrijo in Srbijo je zelo popustila, ker je dala Srbija konzulom Prohaski in Tahiju popolno zadoščenje ter se je izrekla tudi pripravljen-

no, da odtegne svoje vojaštvvo iz pomorskih krajev Albanije.

Velevlasti se v Londonu še nadalje posvetujejo zaradi Albanije in ji določajo meje. Nazori o velikosti bodoče Albanije so zelo različni in ni pričakovati, da bi se tako hitro našla edinstvo. Vsled tega pa še tudi ne moremo reči, da je vsaka nevarnost velike vojske odstranjena, kajti zaradi Albanije si velevlasti še vedno lahko skočijo v lase. A tudi spor med Rumunijo in Bolgarijo še ni poravnani, in dokler ne bo ta točka sporazumno rešena, je še dosti nevarnosti za vojne zapletljaje. Na kratko torej lahko rečemo: V obči je napetost med državami precej popustila, vendar izven nevarnosti za novo vojsko še nismo. Pač pa je mogoče, da bodo balkanske države kmalu udarile po Turčiji, ako se bo še dolgo obotavljala.

Velevlasti posredujejo.

Velevlasti ne želijo, da bi se na Balkanu vojska nadaljevala. Cel čas so se posvetovali njih zaščitnikom v Londonu, kako bi to dopovevali Turčiji, in nazadnje so se zedinili na točke, ki so vsem ugajale. Dne 17. t. m. je izročil avstro-ogrski poslanik v Carigradu, mejni grof Palavicini, turškemu ministru za zunanje zadeve, Noradungianu, skupne predloge. Velevlasti svetujejo Turčiji, naj prepusti Odrin Bolgariji in naj prepusti vprašanje zaradi Egejskih otokov, kateri zahtevajo Grki, velevlasti, da ga one rešijo z Grško. Ako se Turčija na te nasvete ne bo ozirala, grozijo velevlasti, da ne bodo posodile Turčiji nobenega denarja, katerega sedaj nujno potrebuje, da uredi svoje slabe finančne razmere. Hotele so ji tudi zapreti, da pridejo velevlasti s svojim brodovjem pred Carigrad, ako se ne ukloni njihovim predlogom. Teda Nemčija tega ni hotela, zato se je ta misel opustila. Pač pa so velevlasti Turčijo opozorile, da je za njo velika nevarnost, da izgubi Carigrad in del maloazijatskega posestva, ako bo vojsko nadaljevala. To je zelo zanimiv očitavek v govoru velevlasti, ki nam pove, da tudi velevlasti poznavajo razdrapanost turške armade, ki je za nadaljevanje vojske nesposobna. Med velevlastmi se drži najbolj ob strani Nemčija. Vidi se, da hoče Nemčija veljati kot prijateljica Turčiji, to pa gotovo zaradi tega, da stere upliv Anglije, ki si na podlagi svojega prijateljstva hoče pridobiti v Aziji novih pokrajin, seveda na račun Turkov. Turški minister je odgovoril grofu Palaviciniju, da bodo velevlasti kmalu dobile turški odgovor.

Turška vlada dosedaj še ni dala velevlastim nobenega odgovora. Upreti se je težko, a tudi udati.

Bulgarija zahteva odločitev.

Bolgarski krogi so zelo nevoljni, ker turška vladata tako zavlačuje mirovna pogajanja, in po vsej deželi se zahteva, da se naj takoj nadaljuje vojska, ako se ne more takoj skleniti mir. Ministrski predsednik Gešov je pooblastil bolgarske zastopnike v Londonu, da lahko takoj obvestijo bolgarskega komandanata pri Cataldži, naj prične vojsko, ako ni pričakovati v najkrajšem času miru. Ministrski predsednik opozarja, da se morajo vojaki balkanskih držav kmalu vrniti na svoje domove, kjer jih čaka delo na polju, kajti sicer ima pričakovati Bolgarija v tekočem letu gladi.

Poročilo, ki je prišlo zadnji tečaj iz Londona, da so balkanske države odpovedale premirje, vsled česar bi se moralna v 4 dneh zopet začeti vojska, se ne potrjuje, toda vse ima svoj konec.

Turško brodovje.

Med turškim in grškim brodovjem se vršijo vedno majlji spopadi. Do velike bitke ni prišlo, nasprotnika si dosedaj le nagajata, kjer moreta. Grške ladje silijo v Dardanele ter jih obstrelovajo, turške ladje pa izpadajo na Egejske otroke in vznemirajo grško brodovje. Poročila o takih spopadih so skrajno vedno bolj kričava, čez par dni pa se izve, da na nobeni strani ni bilo posebne nesreče. Vendar doseže Grška svoj namen, da Turčija ne more na lajnah prevažati vojaštvva na evropska tla. To je bil tudi vzrok, zakaj balkanska zveza ni dovolila Grkom, da bi sklenili premirje. Bulgari vodijo skrajno pametno celo balkansko zvezo. Turki seveda niso nič kaj prida zadovoljni s svojim brodovjem. Množica je zadnjič proti brodovju demonstrirala, kličči: „Strahopetci, zakaj se vračate vedno v Dardanele, ko so Grki gospodarji na morju? Ostanite enkrat vsaj eno noč zunaj!“ Čast-

niki so odgovorili ljudstvu, naj se ne briga za take reči, ki jih ne razume.

Pomorska bitka.

V soboto, dne 18. t. m., se je vršila med turškim in grškim brodovjem večja bitka, o kateri pa se z obeh strani poroča, da je dobro izpadla. Vendar se da iz poročil toliko spoznati: Turško brodovje je isti dan odplulo iz Dardanel, da napade grško brodovje. Da oslabi že v naprej svojega nasprotnika, je poslal turški poveljnik ladjo Hamidiye samo naprej v mnenju, da jo bo vsaj del grškega brodovja zasedoval. Toda se je zmotil. Grški poveljnik je držal svoje brodovje skupaj ter čakal na nasprotnikov izpad. Ko se je turško brodovje približalo, začela se je huda bitka, ki je trajala nad 3 ure. Dve turški ladji sta tako poškodovani, da sta za vsak boj nesplosobni, eni se je ulomil krov. Turško brodovje se je nazadnje moralno zopet umakniti v Dardanele, le ladja Hamidiye blodi okoli in se bo zatekla v kako nevrtnalno (nepristransko) pristanišče ter bo razročena, ali pa jo bodo Grki še prej vjeli. Grki je bila v bitki baje samo ena ladja poškodovana. Ta bitka ima za posledico, da Turki še nadalje ne bodo mogli z Malo Azijo občevati po morju in vsled tega tudi ne prevajačati vojaškov na evropska tla. Na Grškem je zavlačalo nepopisno navdušenje, ko se je izvedelo za uspehi domačega brodovja.

Kramarski Angleži.

Že od nekdaj veljajo Angleži kot najboljši in najsprednejši politični kramarji. Ne plačajo nič, zahtevajo pa veliko. Tudi pri sedanjem delitvi Turčije hočejo biti Angleži zraven. Svoje poželjive oči obračajo na turške pokrajine v Aziji. Tako čitamo, da se v celi Siriji silovito agitura za to, da bi Sirijo zasedli Angleži. Osobito živahnno agitirajo v Beirutu in v Damasku. Dva angleška mohamedanska odbora obdeljujeta Bejrut in Damask, naj zahtevajo, da Sirijo zasedejo Angleži. Tajnik lorda Kitcherja je obiskal meseca decembra Beirut, Damask, Jafo in Kajfo, kjer so povsod v njegovi navzočnosti mohamedanci zborovali. K angleškemu generalnemu konzulu v Beirut je došlo več odposlanih, ki so ga prosili, naj ščitijo Angleži mohamedance. V Beirutu se zbirajo ponoči vplivni mohamedanci, ki se posvetujejo, kaj naj storiti, da bodo Angleži posredovali. Francoska naselbina je vsled te agitacije zelo nevoljna. Trde, da Angleži razburjenje umetno povzročajo, ker bi radi dobili damaško železnicu v svoje roke. To železnicu namejavajo podaljšati Angleži do Perzijskega zaliva, da temujojo z nemško trgovino, ki je naslonjena na železnicu, ki se gradi v Mezopotaniji.

Vojaška moč pri Cataldži.

Turčija je svoje čete pri Cataldži ojačila, da ima sedaj tam kakih 120.000 mož, 350 topov in 1500 konjenikov. Poveljuje general Ahmed Abuk-paša. Na polotoku Gallipoli in ob Dardanelah je pod poveljstvom Fahri-paše 35- do 40.000 mož. V Carigradu so dozdaj le še rezervne čete, ki jih sedaj vežbajo. Na azijatski strani bo pripravljenih okoli 40.000 mož infanterije. V Siriji pa imajo pripravljenih popolnoma neizurjenih 50 bataljonov, to je okoli 35.000 mož. Vsega skupaj imajo torej Turki v Evropi (Cataldža-Gallipoli) okoli 170.000 mož, na azijatski strani nasproti Carigradu 40.000; 35.000 mož v Siriji pride v poštov samo v najskrajnejši sili. V najboljšem slučaju bi torej razpolagala Turčija z 250.000 vojaki.

Balkanske države znajo pa svojo vojno moč bolj prikrivati, vendar je gotovo, da so Bolgari pri Cataldži najmanj tako močni kakor Turki, verjetnejše je pa celo, da imajo do 200.000 mož. Pa tudi pri Rođstu so pripravljene bolgarske in grške divizije za napad na Gallipoli in Dardanele v približno isti moči kakor Turki. Srbi so vezani samo v Albaniji, kjer bo, vstevši armado pri Lešu in Skadru, okoli 20.000 mož, pred Odrinom pa 30.000. Srbi so sicer prosti. Grki so vezani v Epiru, kjer jim stoji nasproti 40.000 Turkov in Albancev. — Iz tega bi že sledilo, da bi bil poraz Turkov po krvavih bojih popoln in neizogiben.

Upor v Skadru.

Skader se še drži, toda le vsled poveljnikovega junaska. Predstraže pred Skadrom javljajo, da je prišlo dne 14. t. m. do krvavih pouličnih bojev v Skadru. Del posadke se je uprl in zahteval, naj trdnjava

kapitulira (se uda). Temu vojaštvu se je pridružilo tudi civilno prebivalstvo. Poveljnik Riza je se tej zahtevi ni udal in je ukrotil upornike z oboroženo silo. Dal jih je postreliti.

Izgube Srbov in Bolgarov.

Na podlagi uradnih podatkov srbskega vojnega ministrstva so imeli Srbi v minuli vojski 11.500 ranjenih in 10.000 bolnih. V teh številkah pa niso navedeni ranjeni in bolni, ki se nahajajo v bolnišnicah osvojenega ozemlja.

Glasom bolgarskih uradnih izvestij je padlo v bolgarski vojski in umrlo na boleznih 284 častnikov in 21.018 mož; število ranjenih in obolelih častnikov pa znaša 876, vojakov pa 51.000.

Politični ogled.

V državnem zboru zborujejo sedaj nekateri odseki. Zbornica sama se bo sešla še le prihodnjem teden. Najvažnejša so posvetovanja v finančnem odseku, kjer so na dnevnem redu novi davki. Začjni teden se je posvetoval odsek o davku na žganje. K predmetu je govoril tudi naš poslanec Roškar ter stavljal 2 predloga. V prvem zahteva, da se davek na kmetijske žganjarije ne zviša, ampak ostane na dosedanji višini 90 vin. za liter alkohola. V drugem predlogu zahteva, da se zviša množina davka prostega žganja od 56 na 112 litrov od žganja, ki ga pridelajo posestniki iz lastnih sadežev. Utemeljeval je svoje predloge s tem, da je že dosedanji davek previšok in da se ne splača kuhati nekaterih vrst sadja, niti ostankov od sadjevca in vina. Višji davek bi povzročil propad sadjarstva, ker nihče ne bo več sadil drevja, ako ga ne more primerno v gospodarstvu izkoristiti. Povdralj je tudi, da štajerski slovenski poslanci nimajo nobenega povoda, glasovati za nove davke, tudi ne z ozirom na deželne finance. Slovenci nismo zavozili dež. gospodarstva, vrhu tega pa tudi nobene koristi imeli od njega. Nemci, ki so na krmilu v deželi, so nam odtegnili brezobrestna posojila, ustavili regulacije, zanemarili narodno gospodarstvo, prikrajšali državne prispevke za živinorejo, glede naobrazbe pa nam vsiljevali šole z učnim jezikom, katerega ne razumejo ne stariši ne otroci. Končno je poslanec Roškar opozoril na dejstvo, da dobe bogati žganjari špirita okroglo 30 milijonov krov olajšav, potemtakem so njegovi predlogi še bolj upravičeni in se naj sprejmejo.

Med Poljaki in Rusini so se pogajanja zaradi rusinskega vsečilišča v Lvovu razbila, in sicer zaradi krivide Poljakov, ki so naenkrat zapustili prejšnjo, z Rusini že v glavnih načelih dogovorjeno izjavo, ki bi naj jo podal cesar v pomirjenje rusinskega naroda. Grdo je zares, kako se Poljaki v tej stvari nepošteno vedejo proti svojemu bratskemu narodu. Rusine vodijo s pogajanji le za nos.

Balkanska zveza. Misel o zvezni balkanskih držav se je rodila v glavi sedanjega bolgarskega ministrskega predsednika Evstahija Gešova. Misli se je takoj oprijel že umrli srbski ministrski predsednik Milovanovič. Prvi sestanek rađi zvezne se je vršil med imenovanimi državnikoma dne 11. oktobra 1911 v priprostem železniškem vozu ob srbsko-bolgarski meji. Dne 13. marca 1912 se je zveza sklenila in podpisala med Bolgarijo in Srbijo. Potem je pridobila Bolgarija Grško in podpisala pogodbo z njo dne 29. maja 1912. Nauzdajne se je še kot četrti zavezniški sprekjela v balkansko zvezo Crna gora. Tudi predlog, da se začne vojska proti Turčiji, je izšel iz Bolgarije. To se je zgodilo dne 26. avgusta 1912 v ministrskem svetu, kateremu je predsedoval car Ferdinand in v katerem se je predlagalo, da se pridobi vsa balkanska zveza za vojsko proti Turčiji. To so zgodovinski podatki, za življenje balkanskih držav gotovo največjega pomena.

Madžarski prekucuhui. Ko je grof Tisa kot predsednik državnega zbornice s surovostjo in s silo proti opoziciji dosegel, da je sprejela zbornica vojaške predloge, so ga mnogi visoki državniki in posebno vojaški dostojanstveniki, slavili kot moža z železno roko, naravnost kot polboga. Sedaj, ko je predložil grof Tisa po ministrskem predsedniku načrt nove volilne spremembe, se je mnenie precej sprememnilo. Tudi prej omamljeni krogi vidijo, da je vojaške predloge le zaradi tega pospeševal, ker je tako smel upati, da se mu zaradi novega volilnega reda ne bodo delale nobene ovire. Novi volilni red je tako krično sestavljen, da bodo še nadalje imeli židovsko-liberalni in prekucuški plemenitaši vso oblast v rokah. Kar je katoliškega plemstva, njemu se dovoljuje le malenkosten vpliv. Grof Tisa je Kalvinec in hud nasprotnik katoličanstva. On spada k onemu plemenitstvu, ki hoče previdno in ne odkrito kakor Košut, praporiti Ogrski samostalnost in neodvisnost. Zato pa je tudi izključil od volilne pravice kmečko prebivalstvo, nemažarske narodnosti, sploh vse, kar je še na Ogrskem zvesto cesarski rodomini in skupni državi. Visoki krogi haje ne bodo priupustili, da se sprejme taka pogibelna volilna reforma, ki je naperjena proti Habsburžanom in skupni državi.

Na Francoskem so volili dne 17. januarja novega predsednika ljudovlaže, ker je sedanjemu Fallerju potekla 7letna doba. Izvoljen je sedajni ministrski predsednik Poenkare z 483 glasovi. Njegov nasprotnik poljedelski minister Pam je dobil 296 glasov, socialistični kandidat 69 glasov. Poenkare je izvoljen z glasovi nekatereh zmernih socialistov, monarhistov in nacionalcev, torej od samih bolj zmernih strank. Radikalni republikanci, ki so za preganjanje cerkve, so glasovali za Pama, in so močno nevoljni, ker so

propadli. Poenkare je sicer liberalec, vendar tudi nasproti drugače mislečim dostenjem in strpljiv. Pri volitvi so se pojavili tudi oni pristaši, ki bi radi imeli kraljestvo in ne ljudovlaže. Kraljevski pristaš (monarhist) Dedion je klical ob začetku: Mi ugovarjam proti volitvi. Nočemo o njej nič vedeti! In ko je monarhist Tejl oddal svoj glas, slišal se je v zbornici klic: Živel kralj! Klicatelja so takoj zaprli. Novi predsednik je rojen leta 1850. Velja kot zelo učen in izobrazjen politik. Sicer je hladnokrvni, vendar tudi dovolj odločen in krepek za dejanje. Kot ministrski predsednik je delal na to, da se v Evropi ohrani mir.

Spanško. Sporočali smo že, da so španski katoliški politiki sklenili, odtegniti se javnemu političnemu življenju. To pa radi tega, ker je kralj popolnoma v rokah liberalne stranke, a liberalna stranka v rokah revolucionarjev. Kralj se je dal od liberalnih ministrov celo tako daleč preslepi, da se posvetuje s prekucuši, kako razmere v državi urečiti. Zvezne katoliške politike pa kralj prezira. Na kralja ima velik upliv kraljica, ki je bila prej protestantinja in še sedaj ni prijazna katoliški cerkvi. Zato so katoliški vodilni krogi sklenili, da se odtegnejo javnemu življenju in s tem odklonijo vsako odgovornost za bočnost države in kraljeve rodbine. To pa je naredilo tak utis po celi Španiji, da se je burno zahtevalo, naj se katoliški politiki zopet vrnejo v javnost in prično odločilno boj z vsemi brezverci. Politiki so se temu udali, in prejšnji voditelj katolikov, Maura, je prevzel zopet vodstvo.

Samostalnost Irske. Angleška spodnja zbornica je sprejela v tretjem čitanju samostalnost Irske. Med večino in Irki je zavladalo veliko navdušenje. Toda bati se je, da bo zgornja zbornica, v kateri sede graščaki, zavrgla predlog spodnje zbornice. Pov sod je ta prikazen, da med visoko gospodo le malo kdo razume ljudske zahteve.

Novo portugalsko vlado je sestavil vodja Jakobincev, dr. Costa. Sprva je sicer predsednik republike pozval na vlado voditelja zmernih republikanov, Almeida. Toda ta za svoj program, ki je vseboval tudi pomiloščenje za politične jetnike, ni mogel dobiti večine. Novo ministrstvo bo pravzaprav samovlaža Costova, ki si je privzel kot ministre same rdane, sicer pa brezposembne osebe. Costa se je na nekem republikanskem shodu tudi vsajal, da bo katoliško vero na Portugalskem zatrli. Portugalske katoličane in monarhiste čakajo torej še hujša preganjanja in grozovitosti, državljanje pa še večji davki in bremena. Duševni velikani portugalskega ministrstva so pa tile: notranje začeve in šolstvo bo vodil dosedanji ravnatelj lisbonske prisilne delavnice, Rodrigues; justično nek revolucionarni stotnik, ki je študiral le par semestrov in nima izpitov; vojno ministrstvo upravlja zopet zloglasni podpolkovnik Pereira Bastos; trgovska pa načelnik karbonarjev (tajni uporniki), četudi nima potrebne izobrazbe. Res, zlata doba Portugalske!

Razne novice.

Godovi prihodnjega tečna.

- 26. nedelja: 2. predpečnična.
- 27. pondeljek: Janez Zlatoust.
- 28. torek: Ime Jezusovo.
- 29. sreda: Frančišek Salez.
- 30. četrtek: Martina; Janez, škof.
- 31. petek: Peter Nol; Marcela.
- 1. februarja: sobota: Ignacij; Efrem.

* **Pogajanja** za delazmožnost štajerskega deželnega zborna so se začela v Gračcu pri namestniku že zadnjem teden. Zastopniki Slovenskega kluba vstrajajo na zahtevah, ki so jih stavili že pri poprejšnjih pogajanjih in ki se nanašajo na zapostavljanje Slovencev na gospodarskem polju, pri šolstvu, deželnih zavodih itd. Zahtevajo pa tudi od c. kr. vlade, da ne zatira Slovencev, kakor n. pr. v gornjerađgonskem okraju, da ne dela težav razvoju slovenskega šolstva, kakor n. pr. v Studencih pri Mariboru, in sicer v isti sapi, ko gre nemškemu Sulferaju z največjo prijaznostjo in naglostjo na roko. Poslanci Slovenske kmečke zvezze so voljni, boj za pravice slovenskega paroča nadaljevati brez ozira na to, da so se druge slovenske stranke postavile ob stran Nemcev, in padle lastnim bratom za vrat. Boj je pravičen, in kjer je pravica, tam je boj na svojem mestu.

* **Slovenski liberalci in Nemci** sedaj skupno nastopajo proti slovenski obstrukciji ter želijo, da bi se stara krvica nasproti spojništju štajerskim Slovencem v deželnem gospodarstvu nadaljevala. Vsa toliko časa bi naj prenehala obstrukcija, da se zvišajo učiteljem plače in zato kmetom, obrtnikom in trgovcem naložijo nove doklade. Liberalni listi, kakor "Narodni List", "Slovenski Narod", "Sloga" sedaj kar besnijo proti našim poslancem, a dr. Kukovec hodi okrog ter poskuša navdušiti kmete proti obstrukciji in s tem za višje učiteljske plače ter višje deželne doklade. Mnogo sreča!

* **Kake sadove rodi "Štajerc"?** V koroškem "Miran" čitamo: Na svojem potovanju po Koroškem sem že veliko lepega, pa tudi slabega, videl in slišal. Vse si zapomnim, in ko pridem domov, pa pripovedujem. Torej poslušajte! Iz Ptuja na Štajerskem hodi na Koroško neki agent, "Štajerc" po imenu! Sicer ni velik po svoji zunanjosti postavi, pač pa strašen po svojem jeziku! Kamorkoli pride, se najprej malo posladka, potem pa začne zmerljati čez vero, duhovnike, katoliško življenje in seveda tudi čez Slovence! Kdor ga dolgo posluša, zraven pa sam nič ne misli, tak nazadnje ž njim potegne in začne isto delati, kar mu je ta agent ubil v glavo. Kjer se "Štajerc" udo-

mači, tam izgine vera, ljubezen do cerkve, božje službe in molitve, tam izgine narodni čut, nástanči se pa mržnja do duhovnikov in sovraščvo do Slovencev. Kjer pridejo prijatelji tega agenta "Štajerca" skupaj, tam se lije žganje v grlo, pamet vzame slovo, tam se vpije: "Dov ta črne, yun Metodije", tam se hajla, da vsakemu spodrkne, je Sieg, ker je žganje vsakega zmagata, je Rache, ker je drugi dan glava vsa narobe. To je "Fortschritt", ki je na Koroškem doma, oče njegov je pa "Štajerc" iz Ptuja!

* **"Deutsche Wacht" v deliriju** (blaznost). Ta list na najpodlejši način napada dr. Susteršča in njegovega pristaše, ker govorijo o trializmu v naši državi. Imenuje jih veleizdajalce, ker delajo proti obstoječi obliki države. Kaj pa, ali so bili nemški ministri, ki so napravili dualizem in razdelili državo na 2 dežele, tudi veleizdajalci? Pristaši "Deutsche Wacht" so prišli v svojih oslarjih že tako daleč, da že sami vladarji niso več varni pred njimi glede svoje zvestobe do države. Vidijo strahove, katerih nikjer ni.

* **Nemška katoliška omladina** ima že lepo organizacijo in posebno izborno urejeno časopisje. V sedanji časih bo slovenske mladeniče gotovo zanimali politični program nemške omladine. O tem čitamo v ratnokar izišlem koledarju omenjene organizacije: Združena katoliška omladina, sama na sebi že zrcalo Velike Avstrije, stoji na velikoavstrijskem stališču. Poteguje se torej za sigurnost in nedotakljivost zemlje in za naravne narodne pravice vseh avstrijskih narodov in za prostost njihovega prosvetnega in političnega razvoja. Velika Avstrija bi naj pod žezлом Habsburžanov, v katerih je misel katoliška Velika Avstrija posebejna, svoje narode združila v prostu, nerazdržljivo in življenja polno enoto, da bi tako izpolnjevala svojo zgodovinsko naloge ter bila predstraža za krščanstvo zapaža in nositeljica prosvete za iztok.

Tako njih program. Velika Avstrija bi naj bila na novo urejena država, v kateri bi bili sicer posamezni narodi za-se združeni (Slovenci in Hrvati skupaj, Madžari skupaj, Poljaki skupaj itd.), a vendar obenem ysi skupaj zvezani v eni državi, Veliki Avstriji.

Mahnert gre. Protestantovski župnik Mahnert v Mariboru gre nazaj v "rajh", od koder je prišel. Imenovan je za generalnega tajnika "lutrovskega bunda" v Bonnu. Mahnert gotovo ne gre rad od tukaj, kjer je hotel vse ponemčiti in poluteraniti. Toda njegovo stališče je postal nevzdržno. S svojim radikalnim, brezobzirnim delovanjem se je napravil nemogočega. Njegovega odhoda ne beležimo z zadovoljstvom samo mi Slovenci, ampak še veliko bolj Nemci sami, kajti že med svojo "protestantovsko gmajndo" ni imel več zaslombe in so se vrste opozicionalcev vedno bolj množile. Samo "Marburgerca", ki je imela z njim zelo ozke zveze in je potom nje skušal Mahnert ponovno priti do neomejenega gospodarja v nemškem taboru, je hudo žalostna in pretaka bridke solze za njim. Boji se zlasti, da ne bo dobil pravega naslednika. Bili so časi, ko je Mahnert imel res velik vpliv, toda v zadnjem času ga je zgubil. Kakor mnogi Nemci mu pravimo tudi mi: srečno pot! Prusovski grozdi vise v naših krajih vendar še previsoko. Maribor zapusti Mahnert s 1. majem.

* **Ljudstvo vzduhuje.** „Denarni trg je nemiren“ – pravijo ljudje, ko vidijo, kako se zvišuje obrestna mera od dne do dne. Ko bi hoteli pa pogledati za kulise, bi videli, da so pravzaprav nemirni le bogati špekulantji in kapitalisti, ki porabijo vsako priložnost, da si bolj bogato napolnijo svoje žepne. Vse ljudstvo vzduhuje pod železno roko kapitalizma ali obrestovanja. Krščansko ljudstvo mora s trdim delom znašati skupaj, da se množijo zlati kupi kapitalistov, ki žive brez dela. Dan za dnem beremo, kako je moralta ta ali ona naša posojilnica povišati obresti na vloge in posojila. Ljudstvo vzduhuje, ko plačuje povisane obrestne svote. To je velika škoda, ki jo trpijo v prvi vrsti kmetje in delavci, ki morajo te obresti s svojimi žulji skupaj spravljati. Obresti so že zdaj tako visoke, da jih naše zadolžene kmetije ne morejo več prenašati. Zato pa moramo imeti vedno pred očmi prvi namen vseh naših kmečkih posojilnic ipi gospodarskih zadrug ter ne smemo višati obrestne mere, dokler si kakor-koli moremo pomagati. Namén naših zadrug in sploh vsega našega krščansko-socialnega delovanja ni lastni dobitek, ampak pomoč kmečkemu in delavskemu ljudstvu. V tem zmislu moramo tudi ljudstvo poučevati, da iz krščanske ljubezni do bližnjega ne bo zahtevalo povisjanja obrestne mere na vloge zahteva povisek tudi na posojila. Imejmo večno pred očmi namen krščansko-socialnega delovanja!

* **30letnica poštne hranilnice.** Dne 12. januarja je preteklo 30 let, kar obstoji na Avstrijskem poštni hranilnici. Ta občekoristen zavod se je razvil v teh letih do velikanskog uspeha. Danes šteje že na 2% milijona vlagateljev. Denarni promet z vplačevanjem potom šekov je znašal 1. 1912 9.100 milijonov krov. Nad 116.000 otrok ima čekovni račun pri tem zavodu. Pri poštni hranilnici je zaposlenih na tisoče uradnikov.

Na smrt obsojen. V soboto se je končala v Ljubljni na Zgornjem Štajerskem šestdnevna obravnavna proti Dominiku Polzu, ki je jeseni lanskega le-

ta na roparski način umoril nekega živinskega trgovca Schwarza. Po zanimivi razpravi, tekem katere je Polz vstajno zanikal svoj zločin, je bil obtoženi na podlagi indicjskega dokaza obsojen na smrt na vešalah.

* Nova uniforma orožnikov. Orožniki dobijo novo uniformo. Obleka bo siva kakor nova obleka pri vojaštvu, usnjne obdrži naravno barvo. Za hlače ostane krov kakor dosedaj, le za one orožnike, ki opravljajo službo v gorah, so določene šokolanske hlače kakor jih imajo gorski vojaški polki. Novo upeljan je kolesarski plašč in lahke kavalerijske sablje, ki bodo le nekoliko krajše kakor pri kavaleriji. Paradna uniforma ostane dosedanja.

* Velikonočno spoved je opravilo pretekli teden pri oo. franciškanih vojaštvu mariborske posadke.

* Hrvaško-slovenski evharistični shod se bo vršil letos, menda meseca avgusta v Zagrebu. Tako poročajo hrvaški listi. Novico, da se bo vršil letos tudi hrvaško-slovenski katoliški shod v Ljubljani, smo že objavili.

* Knjigovodski tečaj v kmetijski šoli pri Sv. Juriju ob južni železnici so obiskovali: Venguš Mihael, Dramlje; Teršek Mihael, Laško; Zidanšek Mihael, Loče; Rehar Mihael in Straža Jurij, Galicija; Žižek Franc, Mala Nedelja; Žižek Franc, Sv. Ana na Krembergu; Stajnko Anton, Ljutomer; Brunčič Alojz, Sv. Bolzen v Slov. gor.; Janez Brgez, Ponikva ob južni železnici; Rozaničnik Valentin, Šmihel pri Mozirju; Golob Janez, Ljubno; Tratnik Martin, Sv. Rupert; Kosec Franc, Polzela; Maštnak Karol, Oset Janez, Kloščič Martin, Sv. Jurij ob juž. železni; Večasko Martin, Zagorje pri Pilštanju. — Udeleženci so izrekli prisrčno zahvalo vodstvu za poučevanje. Odlikovali so se pri izpitih: Venguš, Teršek, Rehar, Žižek in Maštnak. Sodimo, da bi se kmetovalci bolj poprijeli knjigovodstva, osobito tisti, kateri plačujejo osebno dohodino.

* Veliki strah zaradi vojne na Balkanu se polaga, vsporedno s tem pa gre kvišku cena turških in drugih sreč. Za poznavalca razmer je jasno, da onim, ki si nameravajo kupiti to ali ono srečko, če tudi ne v špekulačijske namene, mar eč zgolj v spoznavanju znanega reka, da brez srečke ni mogoče zadeti glavnega dobitka, ravnava v tem trenutku cete pšenica. Tako ugojno kot zamorejo kupiti srečke sedaj, najbrž ne bodo kupili kmalu ali pa nikoli. Bližata se zrehanja srbskih in turških sreč, ob enem pa prihaja v deželo nebroj krččih ponudb različnih tujih, večinoma židovskih tvrdk. „Slo. Straža“ prosi tem potom slovensko ljudstvo vseh stanov, da se na vse te ponudbe, ki jim v marsikaterem slučaju zmorejo biti v pogubo, ne ozira, marveč se poslužuje le njenega posredovanja, po katerem bodo prišli v zvezo s prvim in najmočnejšim slovanskim zavdom te vrste v Avstriji, pri katerem se ni bati izgube in brezobjektne. Kojeva miče poskus z zaupanja vrednimi srečami, naj čita današnji tozadovni oglas Slovenske Straže.

* Slovensko čebelarsko društvo za Spod. Štajersko naznana svoji v članom, da je „Slovensko čebelarsko društvo v Ljubljani zvišalo udinu na 3 K. Vsled tega moramo plačati za „Čebelarja“ v Ljubljani K 250 za vsakega člana in je bil naš odbor v zadnji seji primoran članarino tudi na 3 K zvišati. Predsedniki in blagajniki naših podružnic blagovolijo to slučaj našim člancim tolmačiti in članarino v znesku 3 K pobrati.

* Nove knjige. Moltenik arskga župnika bl. Janeza Vianeja. Z velikim tiskom. Cena rdeča obr. K 1·20 zlata obresa K 1·80, finčigrin, zlata obresa K 2·40. — „Tolažba dušam v vicih“. Priedel župnik Bleiweis Cena: rdeča obresa K 1·20, zlata obresa K 2—, čigrin, zlata obresa K 2·60. Obe knjigi so dobita v Cirilovih tiskarnih v Mariboru.

* „Kres“ v Gršcu priredi predpustno veselico v nedeljo, dne 26. januarja 1913 v dvorani restavracije „Goldener Stern“, Sparbersbachsgasse 65. Na vsporedru je račen tamburjan v petja komični prizor „Feldbebel-Kaon“ in „Tri sestre“ dr. Krekova igra v dejanski ter „Vesela postopača“ komični prizor s petjem. Prosta zabava s šaljivo pošto, kupleti, petjem in tamburjem začet tečno ob 4. uri popoldne. Predprodaja vstopnice v društvenih prostorih 50 vin, pri blagajni na dan veselice 60 vin. K obilni udeležbi vabi uljudno odbor.

Mariborski okraj.

Mahnert ne gre. Kakor zatrjujejo nemški listi, še ne zapusti Mahnert Maribora. Dal se je baje preprositi, da ostane še nadalje v Mariboru.

m Sv. Lenart v Slov. gor. Naši liberalčki bodo kar iz kože ushi, ker so mariborski sodniki postali tako klerikalni, da niso hoteli obsođiti g. Bosine kar v dosmrtno ječo, ker se ni pustil pretepati ob Štajerčjanskem fanta. Jezita se zlasti dr. Gorišek in pa dr. Zabukoski. Čudno se viema to z narodnostjo g. doktorja: ako že v sodni dvorani zagovarja Štajerčjance, bodi, a da se hudeje tudi po gostilnah tradi teča, da je propadel Štajerčjanec, nam je nerazumljivo, ko je vendar pri njem narodnost vse! Pa saj vemo, zakaj mu leži kaplan Bosina tako v želodcu! Gospodu Zabukoski pa svetujemo, naj se ne razburja preveč radi politike, o kateri bore malo razume.

m Sv. Jurij v Slov. gor. Naša kmetijska podružnica je imela dne 12. januarja svoj letni občni zbor. G. predsednik, naš državni in deželni poslanec Roškar, iskreno pozdravi navzoče ter razpravlja potem o raznih gospodarskih vprašanjih. Opozara na to, kako stališče bo treba zavzeti pri trgovinskih pogodbah z drugimi državami, ki se bodo sklepale v prihodnje itd. Izraža tudi željo, da bi naj bili vsi posestniki udje kmetijske podružnice, da bi se tako udeleževali različnih podpor, ki jih kmetijska družba deli svojim udom. Med drugimi točkami smo tudi izvolili za letosnji občni zbor centrale kot deležate poslanca dr. Korošca in našega predsednika poslanca Iv. Roškarja.

m Sp. Žerjavci. Kaj takega je mogoče le v onih občinah, katerim župani Štajerčjanec. Tukaj so se vršile občinske volitve. Pa kako! Komaj en tečen je trpel, in vse je bilo gotovo; izvoljen je bil odbor in župan. . Ali gospod glavar ne pošiljate tudi v Sp. Žerjavce postav? In veljajo iste samo za zavečne slovenske občine, ne pa tudi za Štajerčjanske? Seveda se je proti tej volitvi vložil priziv, a pri nas je vse mogoče, torej tudi to, da bode volitev potrjena, priziv pa odklonjen.

m Marija Snežna. Ubogi ljudje tam gori, tako si boš morda mislil, dragi bralec priljubljenega „Sl. Gospodarja“ tam doli v ravnni, ti morajo pač imeti visok sneg. No, pa ni tako hudo. Pač pa je pritisnil mraz. Sedim za oknom, precej močno z ledenimi rožami okovanim. Pa kaj! Vince z gore greje srce. Toda lansko pač ne greje, je močno kislo, kakor menita tudi drugod. Sicer se še dobi predlanskega. Ogreti nas pa le ne more. Za trenotek že? Le za vstajno in požrtvovalno delo na polju izobrazbe, za tako delo je predlansko vino preslabo. Imelo je pri nas pred leti sedež Gospodarsko bralno društvo. Ali še obstoji ali ne? Kdo ve? Morda se pa le kje kimalu oglasi s kakšno prireditvijo in tako dokaže svoj obstanek. Ko se bo to zgodilo, bo hitro poročal Radovednež.

m Sv. Anton v Slov. gor. Kmetijska podružnica za Sv. Anton in Sv. Andrej je imela dne 22. dec. pr. l. poučen shod pri Sv. Andreju. Udeležba je bila povoljna. Predaval je c. kr. okrožni živinodravnik g. Pirnat iz Slov. Gradca o prvi pomoči pri nezgodah in boleznih ter o negovanju živine iz zdravstvenega stališča. Temeljito razkladal in povdarjal je tudi vrednost in pomen kmetijske organizacije. Vrlo delujodemu in vnetemu strokovnjaku se je posrečilo, nakloniti si srca in pozornost poslušalcem. — Dne 6. t. m. pa je bil poučen shod pri Sv. Antonu, kjer je bila udeležba še obilnejša. Predaval je strokovni učitelj g. Zidanšek iz St. Jurja ob južni železnici o zboljšanju travnikov in pridelovanju krme. Poslušalci so mu z zanimanjem sledili. Po predavanju se je razvил prost razgovor o drenaži, na kar je dajal g. strokovnjak temeljita pojasnila. Zlasti tukaj pri nas bi bilo potrebno, da bi se ljudje čim prej odločili za popravo in osuševanje, ko je velika večina travnikov v sedmih občinah mokrotnih in muževnih. — To zimo bomo imeli še 2 poučna shoda, namreč: dne 16. februarja dopoldne pride živinorejski nadzornik g. Jelovšek k Sv. Antonu, dne 9. marca dopoldne pa g. Pirštinger k Sv. Andreju. — Kmetijska podružnica ima kmetijskih pomočkov: 8 trtnih škropilincev, 3 travniške brane, 1 trijer; vse to je za brezplačno porabo članom. V preteklem letu je bilo prometa blizu 1000 K, pri čemer je znašala podpora od centrale več kakor vsa udinina, kar smo je plačevali v Gračec. A zdaj, ko c. kr. km. družba da podporo tudi na deteljno seme, si zamore vsak član udinino takoj sam povrnil, ačo naroči 3 kg deteljnega semena, ker ima pri tem 3 K poštore. Ko bi ljudje vedeli ceniti pomen kmetijske družbe, bilo bi v tem okolišu 1000 članov, ne le 64. Vsak dober in razumen gospođar rad pristopi, drugi pa, ki bi bili najbolj potrebeni kmetijskega pouka in pomoči, pa gledejajo — od strani. Prihite tudi vi!

Tajnik.

m Sv. Benedikt v Slov. gor. Tukajšnje Veteransko društvo si je naročilo krasno društveno zastavo. Veliko veselje je zavladalo daleč na okrog, ko se je razglasilo, da nosi zastava samo slovenski napis. Slišali pa smo, da dobi zastava tudi trak. Radovedni smo, kako in kaj bo na njem zapisano. Upamo pa, da nam g. Kocuvan kot začetnik in načelnik tehniškega oddelka pri načrtu ne bo nič tujega napisal.

m V Žikareih so občinske volitve končane in je izvoljen zopet starci župan Alojzij Živko.

m Sv. Lovrenc nad Mariborom. Nevarno je obolel bivši rotensberški občinski predstojnik in sedanji predstojnikov namestnik g. Gregor Godec, p. d. Celebrant. Priporočamo ga v molitev, da kmalu zopet ozdravi — ta vrli kmečki prijatelj, skrben oče in velen katoličan.

m Sv. Lovrenc nad Mariborom. Nesreča! Na cesti skozi naš trg stojijo večkrat celo noč z deskami ali plahi položeni vozovi brez vsake svetilke. V tak voz je pred nekaj dnevi v temni noči zadela kočija, raz katero je vsled močnega sunka padel nek mož, ki se je močno ranil in opraskal. Nesreča bi bila lahko še večja za ljudi in živino! Potniki zahtevamo, naj ukrene občinski urad vse potrebno, da se kaj takega v prihodnje ne bode več zgodilo. Naj se postopa pa strogo!

m Ruše. Ruski štajerčjanci, ki jih pa lahko se steješ na prste obeh rok, še vedno ne mirujejo. V eni izmed zadnjih številki je „Štajerc“ zopet na zelo nesramen način napadel naš Ruše. Z „jerušem“ prepoljeni dopisnik se zaganja v prvi vrsti v našega č. g. kaplana. Iz svojih kremljiev ni izpustil tudi drugih, ki pa niso naši somišljeniki. Zagovarjali ne bomo nikogar, ker nam je dopisnik dobro znan. Da bo pokazal vse svoje hinavsko in nemčursko lice, bomo že poskrbeli. Gledali bomo tudi, da se ne bo več tako pridno sukal v slovenski družbi, ki jo za plačilo za to trga po umazanem „Štajercu“. Kar se tiče solz za nemškim zdravnikom dr. Petritschem, vemo, da jih za njim tudi železničarji niso pretakali, saj jim je bil kaj malo naklonjen. Da Slovenci nismo mogli biti z njim zadovoljni, je umevno, ker nas ni razumel in se niti toliko ni potrudil, da bi se bil tekom svojega bivanja v Rušah priučil vsaj najpotrebnejših slovenskih izrazov. Na ždravniku pa, ki me ne razume, morem imeti ravno toliko zaupanja kakor na živinodravnika, ki zdraví žival, o kateri tudi ne ve, kje čuti bolečine. — Ng. M., F., Sch. in drugi! Drugič tiho, ker znamo govoriti tudi še drugi jezik, ki vam ne bo po volji!

m Žeče. V pondeljek, dne 27. t. m., bo poročen v Hočah mladenič Jože Lobnik, sin veleposestnika A. Lobnika v Orehoški vasi, z vrlo mladenko Leniko Jurij.

m Poljčane. Stumpf Ignac, pos. v Sp. Brežnici, in Marija Stumpf rojena Jamnik, sta bila poročena v cerkvi Matere Milosti v Mariboru. Na mnoga leta!

m Šv. Ilij v Slov. gor. Kmetijsko bralno društvo priredi na Srečo 2. februarja po večernicah v „Slovenskem Domu“ pustno veselico s petjem in gledališko predstavo igre „Naša kri“. Sedlujejo tamburaši. Po predstavi prsta zabava v gostilni Celcerja in Baumana.

m Šv. Ruzert v Slov. gor. Leposlovno bralno društvo ima v nedeljo, 2. sredo, redni občni zbor na vavadnim vsporedom po večernicah. m Š. Jurij v Slov. gor. Bralno društvo „Edinost“ ima v nedeljo, dne 26. t. m. po večerni ah v društveni sobi občni zbor z občajem vsporedom. Ob enem se vršita shoda mladinskih zvez. Drutveniki, zlasti mlad na, pridi eti Duhoščina Šentlenartke dekanije se pri vsaki priliki s omaja „Slov. Straža“. Tako so gostje na godovanju pri Šv. Aui na Kremberg i darovali „Slov. Straža“ po Šentlenartki pdružnici 25 krov.

m Šv. Lovrenc nad Mariborom. Vsa tukajšnja slovenska društva prirede v nedeljo, 26. t. m. v trgu pri Kodru ob 6. uri zvečer zanimivo veselico: Govor dr. Medved „Slava Slomšku“, veselica „Eno uro doktor“, srečov in prosta zabava. K obilni udeležbi vabi občaj. m Šv. Lovrenc nad Mariborom. Vsa tukajšnja slovenska društva prirede v nedeljo, 26. januarja po večernicah v starci Šoli narodno igro „Naša kri“. Vabimo k prav obilni udeležbi vse zavedne domačine kskor tudi vse sosedje iz Frama in Hoč.

m Hoče. Kat bralno in gospodarsko društvo priredi s pomočjo Dekliške zveze v nedeljo, dne 26. januarja pop po večerni ab veselico s petjem in igro. Stojšča 30 vin, sedeži 60 vin. Čisti dobiček je namenjen našemu bralnemu društvu. Igra se re se ponavljala. Na svidenje.

Ptujski okraj.

p Ptuj. K večnemu počitku sta spremili žalujoca Marijina družba in Dekliška zveza preljubljeno tovarišico Nežiko Markeš dne 16. t. m. Katoiško-slov. organizacija je izgubila eno svojih najbolj vzornih, in delavnin moči. Nad zvezdami vživala bode ranjka plačilo za svoje požrtvovalno delovanje v prid katoliško-narodni misli. R. i. p.!

p Vurberg. Neki mi dobro znani štajerčjanec ali popotnik, kakor se je imenoval, ki je šel s počitnic iz Ptuja proti Vurbergu, je bil tako utrujen, da se je moral okrepčati celo v „klerikalni“ gostilni gospoda Krefla na Grajeni. Tamkaj si je seveda nabral veliko novic za „Štajerca“ o našem „klerikalnem“ občinskem odboru in tudi o drugih družinskih razmerah. Od tamkaj jo je mahnil dalje proti Vurbergu, kjer pa se je zopet šel krepčat, kakor pravi sam, v gostilno g. Goloba. Tam je neki baje izvedel, da se je par fantov sprlo zaradi neke malenkosti in „Štajercu“ sporočil, da so bili to fantje „Vragoviga ali Vregoviča Jaka“. Ker ti surovi dopisnik ne veš mojega pravega imena, ti povem, da se ne imenujem ne Vrag in ne Vreg, ampak Breg. Laž pa je, da bi se bilo z požnimi napadlo, grdo in peklenko obrekovanje je, da bi si ne bil pošten človek varen svojega življenja. Sploh pa mi povej, če sem jaz kdaj svoje fante učil kaj takega, da bi delali sramoto župniji. Napadel si me seveda zaradi tega, ker sem „klerikalec“. Pa če bi bil tudi v vsakem „Štajercu“, jaz ostanem to kar sem; ker če bi bil štajerčjanec, bi bil po mojem mnenju velik in javen grešnik. Tebi dopisnik pa svetujem, da vzameš brezovo metlo in pomeš najpoprej svoj brlog, kjer je nesmag dovolj, potem pa še le pometaj pred hišami drugih. — Jakob Breg, posestnik.

p Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Dne 11. t. m. se je obesil na podstrelju železniški delavec Jož. Predikar. Dva dni ga ni bilo domov — baje so za stavo pili ta čas — v soboto pride popoldne domov. Nekaj časa je bil v sobi, potem gre iz sobe. Ker ga dolgo ni bilo nazaj, ga gre žena iskat in ga najde mrtvega. Zapušča ženo in 5 še majhnih otrok.

p Cirkovce. V desetih letih se v človeškem življenju marsikaj izpremeni. Tako tudi pri nas v Cirkovcah. Pred desetimi leti je bilo pri nas vse drugače. Ni bilo posojilnice, ni bilo postaje, cerkev je bila mala, borna hiša božja, župnišče je bilo staro podrtja. In zdaj po 10. letih? Ko prideš iz postaje v Cirkovce, boš videl lepo novo župnišče, krasno lepo cerkev, pred cerkvijo lepo kalvarijo, dar našega č. g. kaplana Melhiorja Zorko, kateri ravno te dni obhaja svojo 10letnico, odkar je pri nas za kaplana. Nadalje se v Cirkovcah vse slovensko uraduje in slabci časopisi so večinoma izginili. Cirkovce so vrla katoliško-narodna župnija.

p Leskovec pri Ptaju. V lanskem letu nam je pobrala škrlatica veliko otrok. Bržkone tudi v novem letu hoče nadaljevati svoje delo. V teku enega tečna je vzel

Svetinjah. Proti temu delu so naši liberalci začeli takoj ugovarjati, še predno je prišel g. Bratušek k Svetinjam, in sicer z najbolj nespametnimi razlogi, n. pr. župnišče je dosti prostorno, ker družina ni sistemizirana, po domače povedano: župnik nima pravice, imeti družine. Da se mora vsak pameten človek, četudi liberalec, takim ugovorom smejati, je umevno, zato so jih pa tudi vse oblasti zavrnile. Dosegli so samo to, da so delo zavlekli za celih 5 let. Ker so se v tem času cene pri vsem zratno zvišale, ne more noben podjetnik prevzeti dela po proračunu iz 1. 1908. Novi proračun je okroglo za 4500 K višji kakor prvotni. Kdo je tega kriv? Pred vsem dva liberalca. Po pravici se zdaj boji liberalni dopisnik ljudi, da bi to zvezeli in zato maha okrog sebe in laže, da se kadi. Zekaj ne pove onima liberalcem, da povrneta onih 4500 kron, ki sta jih naložila ljudem. — Laž je, da bodo k cerkvi in župnišču plačevali samo domačini, ne pa tudi tuje, laž je, da se bodo zvišale radi tega občinske doklade; postavil dolča, da mora plačati vsak posestnik po direktnem davku v rok konkurenčnega odbora brez ozira na to, ali je davek odpisan ali ne. — Ni mu tudi prav, da se je preteklo leto v naši cerkvi slikalo in zlatilo, saj vemo, je že dostikrat pokazal, da bi mu bilo ljubše, če bi se cerkev podrla, toda tega veselja mu ne bomo delali; za lepoto cerkve bomo skrbeli tudi naprej, njega nismo prosili pomoci, pa tudi ne bomo. Kar smo dali, smo dali z veseljem in nam zato ne manjka kruha, on pa ga menda tudi ne strada, ker si je dosti prihranil s tem, da ni nič dal, saj varčni ljudje ne strađajo. — Sploh pa si zapomni to-le: Pametni človek pometa najprej pred svojim pragom, če je tu vse v redu, potem pogleda k sedetu; pri tebi pa je dosti nesnage, torej le nad njo!

p **Svetinje**. Naša Marijina družba si je pri č. šolskih sestrach v Mariboru naročila krasno, dragocene cerkveno zastavo, ki bo do Svečnice gotova. Na Svečnico pri pozni službi božji jo bo blagoslovil preč. g. dr. Hohnjec iz Maribora. Prav iz sreca se veselimo tega dneva in vabimo k lepi in redki slovesnosti prav prijazno vse Marijine družbe sosednjih župnih.

p **Žetale** pri Rogatcu. Na čebelarski razstavi v Celju sta bila lansko leto odlikovana č. g. kaplan Jožef Krajnc s srebrno društveno kolajno kot „priznanje za zasluge“, in Jernej Mikolič, kmečki sin v Cermužah z večjo denarno svoto (20 K). Pretekli tečen sta prejela krasne diplome od Čebelarskega društva v Celju. — Ustanovila se je v Žetalah čebelarska podružnica za rogaški okraj in šteje v Žetalah samih čez 20 članov. Sedaj po zimi si marljivo pripravljamo stanovanja za ljube čebelice. Predsednik je Jernej Mikolič. Čeravno je bilo lansko leto slabo za čebelarje, so vendar tisti, ki čebelarijo v novih panjih s premakljivim satovjem in si znajo pomagati, imeli dosti medu. N. pr. predsednik novega društva, g. J. Mikolič, ga je dobil čez 400 kg. V slamnikih brez premakljivega satovja je bilo slabo. Tudi letošnja zima dosedaj ni bila nič kaj ugodna za čebelice. Bilo je pretoplo in so čebelice preveč pojedle. Upajmo, da bodo imele sedaj bolj mir, če bo mrzlo. Že dosedaj so nekaterim čebelarjem celi panji proč vsled lakote.

p **Žetale**. v Katoliškem Bralnem in izobraževalnem društvu je to zimo veselo gibanje. Naša poštena mladina je zelo delavnja; pridno čita in zboruje. Dne 10. decembra smo obhajali „Miklavžovo“. Poleg poučnih naukov in opominov v jedernatem govoru nam je prinesel sv. Miklavž obilo krasnih daril. Obenem smo imeli takrat tudi predavanje o Dunaju in evharističnem shodu s pomočjo skiptičnih slik. Č. g. kaplanu Jožefu Krajnc smo za to predavanje izredno hvaležni. Na praznik sv. Štefana so priredila poučen shod naša marljiva dekleta iz Marijine družbe. Dramatični prizor „Najlepši kinč“ je privabil gledalcem marsikatero solzo. Istotako so ugaiali govorji in deklamacije. — Po Novem letu smo si oskrbeli novi oder. Delala je naš marljivi društvenik Jernej Mikolič. Stane okoli 100 K. Delo je izvrstno in hvali svojega mojstra. S tem korakom, da imamo svoj stalni, lep oder, smo na koncu. Sedaj lahko liberalci okoli nas lajajo kakor hočejo, mi jahamo naprej — do zmage! Na praznik Sv. Treh kraljev smo imeli na novem odru že predstavo, in sicer so igrali fantje igro: „Pijavka“, dekleta pa igro: „Marijin otrok“. Vsi igralci in igralke so zares častno izvršili svoje naloge. Vsi, tudi nasprotinci, so jih moralno pochlivali. Udeležba je pri vseh naših prireditvah obilna. In to liberalce strašno jezi, pa ne moremo jim pomagati. Na Svečnico popoldan imamo zopet predstavo, in sicer bodo igrali fantje igro: „Pravica se je izkazala“, dekleta pa „Čašico kave“. Obe igri sta kakor nalašč za pustno nešeljelo; zato že danes vabimo na to predstavo vse prijatelje seme in poštene dobre volje.

p **Ptujska** kmetijska podružnica za ptujsko okolico ima dne 26. t. m. predpoldne svoj občni zbor v prostorih gospe Zupančič v Ptuju.

p **Sv. Boženk v Slov. gor.** Kat. slov. izobraz. društvo priredi pri g. Horvatu dne 26. t. m. svojo običajno predpustno veselico, na katero vabimo uljudno vse prijatelje in znance. Vršila se bo cela reč pri g. Horvatu.

p **Vurberg**. Gospodarsko izobraževalno društvo naznanja, da priredi v nedeljo dne 26. januarja, takoj po litaniyah gledališko predstavo v vurberškem gradu. Upororili bodo mladeniči prelepo igro „Mojstra Križnika božični večer“. Na vsporedu so lepe pesmi.

p **Bolzenk v Slov. gor.** Veselica bralnega društva se vrši dne 26. t. m. Dnevnih red: Petje, deklamacije, dve igri, šaljiva pošta in veliki tombola z mnogimi koristnimi dobitki. Začetek po včernicah v gostilni g. Horvata.

p **Majšberg**. V nedeljo, dne 26. t. m. priredi kmetijska podružnica v Majšbergu v šoli po rani službi božji gospodarsko zborovanje, pri katerem se bo podalo poročilo odbora, sprejemali udaje in udajna, naročila na semena, galico itd., predlogi za občni zbor v Gradcu itd. Vsi kmetovalci se uljudno vabijo. Govori tudi g. Belle, ravnatelj kmet. šole v Št. Juriju.

p **Črna gora pri Ptuju**. V nedeljo, dne 26. t. m. se vrši po pozrem sv. opravilo v gostilni g. Klemenčiča (g. Haber) zborovanje kmet. podružnice z istim vsporedom. Govori ravnatelj kmet. šole v Št. Jurju g. Belle.

p **Sv. Lovrenc na Drav. pol u. V nedeljo, dne 26. t. m. po večernicah ima Dekliška zv za poučni shod z deklamacijo, petjem, počutnimi govori itd. Vse mladenke se uljudno vabite k polnštevilni udeležbi.**

p **Sv. Trojca v Halozah**. Prihodnjo nedeljo, dne 26. januarja priredi Gospodarsko in bralno društvo hitro po včernicah v prstih g. J. Belie s legčalnice svojo vsakletno zimsko veselico z deklamacijo, podčudom v govorom, srečo lovom petjem in domačo godbo Deklamovala bo članica Marijine družbe Marica Marnič, slavnostni govor bo imel ud Mlaðeške zvezde Anton Pern. k. V prospeku društva v običnu svinčni svjedok.

p **Cerkovec**. Na 3. četrtico dne 2. februarja ima po včernicah bralno društvo v društveni dvorani gledališko predstavo „Marijin otrok sem“ in petje.

p **Ormož**. Ormožka podružnica s kr. kmet. družbe Štajerske predi v nedeljo, 26. t. m. točno ob 3. uri p. učno zborovanje v Ormožu v gestilni g. R. Rakusa. Predaval bude gospod potovani učitelj Alojz Piršinger o sajje in vinoreji.

p **Sv. Krizik** v Slatine. V nedeljo, 26. t. m. po včernicah ima Bralno društvo v čitalnici letni občni zbor; nato predstavi dekluška zvezde dve burki „Pri gospodi“ in „Planšarica“. Obe igri se na Svečnico po včernicah ponovita. Prosi se oblike udeležbe.

p **Zetale**. Za novi oder kat. bralnega in izobraževalnega društva je daroval predsednik g. Janez Vogrinč, kmet v Nadolah 10 K. Bog mu stotero povrni!

Ljutomerski okraj.

I Ljutomer. Vinograđni ljutomerski gorie se vabijo k poučnemu sestanku, ki se vrši prihodnjo nedeljo, to je dne 26. t. m. ob 1/10. uri dopoldne v dvorani gospe Kukovec. Ker je bil po izkazu Štajerskega deželnega ravnateljstva za vinorejo lanski vinski predileki posebno vsled pomanjkljivega ali celo opuščenega žvepljanja proti trtni plesnobi (Oidium Tukeri) zelo slab, poziva Štajerski deželnji odbor z dne 17. dec. 1912, naj si posestniki vinograđov po okrajnem odboru skupno nabavijo potrebnega in zanesljivo učinkujočega žveplenega prahu s 85—95%no finostjo in s 3%no primesjo modre galice, kjer ga dobijo po znižani ceni. Naročitev je vposlati do 28. t. m. okrajnemu odboru. K temu sestanku odpošilje deželnji odbor strokovnjaka vinoreje kot predavatelja, in ker se bodo obenem sprejemala naročila za skupno nabavo žveplenega prahu po okrajnem odboru, je želeti obilne udeležbe. — Rajh, načelnik.

I Križevci. Lansko leto dne 29. decembra je učil požar gospodarsko poslopje g. Alojzija Nedelka v Kokoričih. Da se ni požar razširil dalje po drugih sosednjih poslopijih, so hitro prihiteli na pomoč domači požarniki in drugo sosedno moštvo. Hvala vsem, ki so ubranili sosedje te grozne nesreče. Pogrešali pa smo druge požarne brambe, n. pr. ključarovsko. Požari se na Murskem polju zelo ponavljajo. Sodijo, da mora hudobna roka podtikitati ogenj, ker skoro vsak teden nastane požar: enkrat v Berkovcih, drugokrat zopet v Kokoričih. Oh, kolik strahu in žalosti prenašajo ubogi pogorelci. Dne 9. januarja zjutraj je že zopet nastal požar v Berkovcih pri vdovi Tereziji Cvetko. Sosedje pomagajte!

I Križevci. Tu so se v ponedeljek, dne 13. t. m., vršile zopetne občinske volitve in so izpadle v splošno zadovoljnost. Izvoljeni so najoddilnejši zastopniki vseh stanov: duhovnik, zdravnik, učitelj, veleposestnik, kmet, želar, krčmar, trgovec, rokodelec. Upati je, da ostane občina v dobrih rokah.

I Sv. Križ na Murskem polju. Dne 11. t. m. je bil pokopan g. Fr. Sijanec iz Bučecovec, miren in jačko delaven gospodar, zvest katoliško-narodnemu mišljenju, v 70. letu svoje starosti. N. v. m. p.!

I Sv. Križ na Murskem polju. Dne 19. prosince t. l. je imelo naše Bralno društvo svoj občni zbor. Udeležba je bila tolika kot nikdar prej. Omenjam iz vsporeda le volitev. Izid je bil ta-le: Za predsednika je bil izvoljen g. kaplan Franc Ostrž, za podpredsednika vlc. g. župnik Josip Weixl, za tajnika Jožef Gala, za blagajnika Alojz Štuhec, za knjižničarja Franc Slavič, odbornika g. Anton Herzog in Franc Štuhec. G. nadučitelj Anton Herzog je svojo izvolitev odklonil, ker ima s poučevanjem v petju zadosti opravila in tako ne more pri društvu dovolj sodelovati. Nato je bil izvoljen za odbornika Alojz Kosi. Uvod je imelo društvo v preteklem letu 100. Društvo je imelo 1191 K 14 vin. prometa. Prebralo se je nad 900 knjig. Kakor se je enkrat razglasilo, priredi Bralno društvo dne 26. prosinca t. l. veselico s tem-le sporedom: 1. Oponin k petju, mešan zbor; 2. Slovenski Straži, mešan zbor; 3. Govor. 4. Igra „Turški križ“ (v 4 dejanih, spisal dr. Iv. Krek). 5. Stoj solnčice, stoj, mešan zbor; 6. Le zveni mi, mešan zbor. Prvi del se vrši v Društvenem Domu; drugi del, namreč prosta zabava, šaljiva pošta, boj s konfeti itd. pa pri Fr. Jurešu, go stilničarju v Borecih. Videli smo že nastopati grofe in grofice, gospe in gospodine, kmete in berače, a krutih Turkov še nismo imeli prilike videti. Zato naj vsak, ki mu je količaj mogiče, pride, da si ogleda te znane nam krvoločneže. Vstopnina je navadna. Začetek točno ob 5. uri popoldne. Vsa sosedna društva, kakor tudi posameznike, vabi k najobilnejši udeležbi odbora.

I Bučecovci. Po gletnih bojih je zmagala pravica. Pri novoustanovljeni šoli v Vučiji vesi je bila občina Bučecovci prikrajšana pri sestavi krajnega šolskega sveta, kjer je dobila Vučja ves 3 ude. Zasajd z Murskim vrhom 2 uda in Bučecovci samo 1 uda, dasi plačujejo občina Bučecovci največ davek. Zato so zahvalovali Bučecovci, naj ima vsaka izmed treh občin samo 2 ude. Oblast je dovolila Bučecovcem sedaj 2 ude, pustila pa Vučji vasi 3. Zato so se Bučecovci zopet pritožili in se je sedaj odredilo, da imajo Bučecovci 3 ude, one dve občini pa, kakor od začetka.

I Ščavnica. Kakor berem večkrat v Vašem cenj. listu, se otroci o Božiču ali ob Novem letu obdarujejo z obleko in z drugimi koristnimi rečmi. A pri nas je drugače. Tukaj jim deli naš g. Školnik „Štajerca“. Mi

se vprašujemo, ali ima on dovoljenje za kolportažo? Nekaj bi svetovali g. Spende-ju: Ako mu ni všeč slovenska beseda, zakaj pa ne gre kar gori na Nemško med luterance, kjer je vse tajč? Kakor se sliši, sedaj niti ne molijo pred poukom in po njem, ampak pojejo. Ali bo prišlo kdaj v šolah celo tako daleč, da bodo moralni učenci kake napeve med poukom „žvižgati“? Velika večina posestnikov je katoliško-narodna, zato odločeno protestiramo, da bi se deci vsiljevali „Štajerc“. Naj se raje Spende briga samo za svoj poklic, s „Štajercem“ pa naj nas pusti pri miru. Vi občani Ščavnški pa, kateri sprejemate sedaj ptujskega Šnopsarja zastonj, ali mislite zares, da vam ne bo treba plačati? Drugikrat vam hočem naznaniti imena teh možakov, da je bomo bolje spoznali. Vam, g. Spende, pa odločeno svetujemo, da mirujete s „Štajercem“, kajti vprašamo Vas, kateri kruh jeste pri nas? Vam, katoliško-narodni možje, pa kličem: Le naprej, po poti pravice in resnice!

I Sv. Jurij ob Ščavnici. Z eni izmed števil učenih lista „Štajerca“ l. 1912 se je našel dopis, v katerem se nek lažnjiv dopisun zagajanja v našega g. župnika in duhu svetovca Ivana Kunca ter mu očita nekaj o novem zvonu, o zvonjenju ob slovesnostih, o zvonjenju pokojnim, o siromašnih pogrebih, o pogrebnih obredih, o prevelikih stroških pri zvonjenju in pogrebih, o nabiranju denarja za ogrodje novega zvona in o zidanju nove cerkve. Umazanega in obrekličega dopisa nočemo natancanje razpravljati, ker bi bil dopis preobširen. Dovolj bodi povedano, da so g. župnik pri rani službi božji po pridiči farmanom tisti dopis prečitali in stavek za stavkom ustmeno dokazali, da je vse laž in grdo obrekovanje. Pa tudi mi pošteni farmani pribijemo tukaj s častno izjavo, da je tisti dopis popolnoma lažnjiv. Tebe pa, do kosti pokvarjeni dopisun, pozivamo, da takrat, ko boš zopet skrupal kak dopis in postal ptujskemu Šnopsarju, da se podpišeš s popolnim imenom. Farmani.

I Negova. Nemčur preži v Ivanjehi. Vstopi Negovčan. — „Pje, hoči pit!“ — „Dobro je.“ — „So ti ga fajmašter kdaj dali, ne?!“ — „Niso še.“ — „Seveda ne! Le učijo vas, da ne pijte vina, postite se, v ročki imejte repnico, na žganjeh pa glavine! Meso jeli in vino pili bomo že mi mešniki.“ — „Tega še nisem čul.“ — „Pa bom ti jaz to razložil; vsedi se! Klobaso mu skuhanje!“ — „Nimam denarja.“ — „Bom že jaz plačal. So ti jo fajmašter kdaj plačali, ne?!“ — „Zdaj pa veš. Ti tedaj voliš z nami naprednjaki!“ — „Bom.“ — Županski stolec bodočega negovskega župana bi bil tedaj od kolin. Tačka reč pa ne drži dolgo.

I Kapela. Povodom 100letnice obstanka naše šole se je vršila v nedeljo, dne 12. t. m. popoldne v II. razredu pod vodstvom učiteljstva šolarska predstava. Ce se tudi ni moglo to slavje prirediti v večjem slogu, kakor bi že redkost taistega zahtevala, je vendar isto nad vse pričakovanje v vsakem oziru izborno izpadlo. Pred predstavo je šolski vodja v kratkem velikemu številu zbranega občinstva, med katerim je bilo tudi mnogo inteligenčne naše fare zastopane, obrazložil pomen te prireditve in podal črtice iz zgodovine kapelske šole od početka (1812) do današnjega dne. Končavši svoj govor, so zapeli otroci cesarsko pesem. Otroci so tudi še zapeli pesmi: „Krasen pogled je na božji svet“ in „Mladi vojaki“; obe pesmi ob spremiščevanju tukajšnjega goslarško-tamburaškega orkestra. To je bilo nekaj, kar ljudje tukaj še niso slišali. Sledili sta sedaj igri: „Darežljivi otroci“ in „Snegulčica“, obe uprizorjeni na odru Bralnega društva. Pesem „Snegulčica“ ob koncu prvega dejanja je pelala nosilka te vložka, učenka V. razreda, ob decentnem spremiščevanju imenovanega orkestra. Prav prijala je tvo vložka. Kretanje in nastop otrok, vseškozi povoljno, kazalo je o mnogem požrvovalnem trudu gospodinj učiteljic, ki jim gre za to vse priznanje in zahvala. Saj tudi ni malenkost, otroke, zlasti pa prvence, dovesti k samostojnosti na o

c Mozirje. Izobraževalno društvo priredi v nedeljo dne 26. princi t. 1. veselico z deklamacijo, igro "Tri sestre", srečolovom in šaljivo pošto, tamburjem in petjem. Sosedca društva se prosijo, da ne priredijo ta dan svojih veselic.

c Sv. Frančišek na Stražah. Ker se je prireditev dne 12. jan. z igram "Sv. Neža" in ne kliči vrška" dobro obnesla, se bo ista ponovila dne 26. januarja ob pol 3. uri popoldne z istim vsporedem.

c Loka pri Zidanem mostu. K s izobraževalno društvo ima dne 2. svetega na Svečnico po večernicah sv. j redni občni zbor v bralni sobi po navadnem vsporedom. K obilni udeležbi vabi odbor.

c Št. Jurij ob juž. žel. XI. občni zbor (10letnica) Kat. bralnega društva se vrši v nedelji, dne 26. prosinca v zgornji dvorani Kstoliškega doma v običajnem redu, po z mnogovrstnim vsporedom. Govornik pride iz Maribora. Vstopnina prosta.

c Dramlje. Mladenska z-eza ima dne 26. januarja ob pol treh popoldne v prostorih kat. izobraževalnega društva v župnišču svj. občni zbor. Sposed: Otvoritev in poročilo tajništa, včlitv novega odbora; razni govorji; petje. K obilni udeležbi vabi vse mladenice in tudi drugi poslušali e, ki se zanimajo za izobrazbo mladine, odr-b.

c Gornjigrad. Vabilo k igram "Vestalka" in "Marijin otrok" kateri ponovi bralno društvo 26. januarja v župniščkih prostorih ob pol tretji ur. Vstopnina po navadi. K obilni udeležbi vabi odbor.

c Ponikva. Kmet. bralno društvo na Ponikvi priredi v nedeljo, 26. t. m. po večernicah igri "Mojska Kriznika božični večer" in "Krčmar pri zivtem rogu". Ponikvski fantje so še vselej častno rešili svoje uloge in sedaj ne dobro začastili. Sodelujeta ženski in nov tamburaški zbor.

c Petrevče. Društvo "Gospodar" prijazno vabi na svoj dvanajsti občni zbor, ki se vrši v nedeljo dne 26. t. m. pop. po večernicah v zgornjih prostorih gostilne g. Karla Teržan. Na vsporedu je govor o gospodarstvu, poročilo tajnika, blagajnika in knjižničarja, ter volitev odbora. Po zborovanju saljiva tombola. Zbor. vajaže bodo kratkočasili domati tamburaši.

c Št. Jurij ob juž. žel. Jakob Kristan, mizarski vajenec pri g. Blizu Kozar je nabral v svoji demaciji v Šmartnu pri Slov. Gradcu za Št. Jurškega Orla 14 K. In sicer so darovali: ē. g. J. Kidrič 5 K, preč. g. Ivan Lenart, nadžupnik 2 K, Hraberšek Fr 1 K, Lampret A. 1 K, Lampret J. 1 K, Krenker Fr. 1 K, drugi skupaj 8 K Bog plati.

c Teharje. Dne 2. februarja 1913 ob 3 uri popoldan po večernicah v kapeljanji občni zbor k. s. izobraževalnega društva. Na vsporedu je igra "Na krivih potih", govor, deklamacije. Pridite udje, vstopnina prosta in vsak še naj pridobi vse enega, da bo društvo res pravito.

c Marija Nazaret. Naše slov. kat. izobraževalno društvo priredi na pustno nedeljo, pop ob 3. uri pustno veselico z veseljigom in srečevkom. K obilni udeležbi vabimo uljudno vse prijatelje društva.

Brežiški okraj.

b Brežice. Igra "Junaške Bješke", ki so jo uprizorile zadnjo nedeljo igralke našega Izobraževalnega društva, je zelo dobro uspela. Pomenljiva vsebina in lepa uprizoritev bi bila zaslужila pač tudi več zanimanja med občinstvom. Toda naši ljudje so ostali lepo doma. Dočim po drugod raste zavednost in vsled tega tudi udeležba pri prireditvah, smo pri nas čim bolj topi in brezbrizni, in sicer odrasli kakor velik del mladine, zlasti možke, meščani in okoličani. Zato pa s tem večjo gorečnostjo služimo kralju alkoholu in princu karnevalu — plesu, ki bosta gotovo prinesla še obilo blagoslova našemu kraju! Treba bo res začeti brezobziren boj zoper to kugo tudi pri nas, saj živimo vendar v tako resnih časih!

b Videm. Dne 12. prosinca se je poročil g. Iv. Resnik, pos. sin iz Sremča z vrlo gdč. Miciko Panek, posestnico in gostilničarko v Podrsedi. Novemu paru želimo obilo srečeh!

Zupelevci. V tej vasi je imel liberalni general dr. Kukovec shod, na katerem je govoril na tak način proti slovenskim zahtevam v deželnem zboru, da je naredil govor skrajno mučen utis. Vprašali smo se, ali se more človek, ki se tako brezpostojno postavi v narodnih zadevah na nemško stališče, še prištevati k svojemu narodu? Nič bi se ne čudili, ako bi hodič dr. Kukovec sedaj s črno-rdečo-rumenom zastavo okoli in pod njim imel govor proti slovenski obštrukciji. Kdor je narozen, ne bo danes šel s strapko, ki jo vodi dr. Kukovec. Tako po ceni pa Slovenci tudi nismo!

b Kozje. Kakor se pritožuje gosp. dopisnik v 2. številki "Slovenskega Gospodarja" o poštnem uradu in oddaji pisem z Gomilskoga, je čisto prav. Ravno isto usodo in gorje, rekel bi, še hujše, zadeva tudi kozjansko poštno okrožje. Tudi tukaj bi bilo treba nujne spremembe pri oddaji in raznajanju poštnih pošiljatev. Naj bi se spomnil slavno poštno ravnateljstvo tudi na kmeta-trpinu in mu polajšalo skrb in tigo s tem, da bi se nastavil še en pošten in zanesljiv dež. poštni pismeno s primerno mesečno plačo, ki bi pisoma in druge lažje poštno pošiljatve redno donašal vsaki dan po določenih krajih, ki spadajo pod kozjanski poštni okoliš. Ta nadomestitev je silno potrebna iz ozira na to, da se mnogo pisem poizgubi in uniči po šolskih otrocih, ki jih dobijo na pošti; ali zamažejo in zmečkajo tako, da ni pismu podobno. Dogodil se je slučaj še ne dolgo tega, da je našel dopisnik na potu napol začigano dopisnico, ki jo še sedaj hrani, in tako jo ni dobil dotičnik v roke, na katerega je bila naslovljena. Ali ni to krivica? Solski otroci niso za to, da bi prenašali pisma, ampak le za šolski obisk, to lahko vsakdo presodi. Tudi pa odrasle sosedje se ni veliko zanesti. Vzame sicer pismo s pošte, pa pozabi nanj in ga ima večkrat v žepu po več tednov, predno ga vsega zmečkanega in strganega odda naslovljencu. Takih in enakih slučajev je nebroj. Velkokrat tudi ležijo pisma teden za tedenom na pošti, ker nimajo kmečki ljudje priložnosti, po delavnikih hoditi na lašč na pošto po eno ali dve uri hoda daleč, če nimajo nujnih opravkov na sočniji ali v prodajalni. Po nedeljah in praznikih pa itak ni nič, ker po prvi sv. maši je treba predolgo čakati, pri drugi pa pride ravno isti čas pošta iz Rajhenburga, torej ni nič, po manji pa zopet nič, ker je vse zaprt. Za ubogo kmečko ljudstvo se malokdo briga, čeravno je najbolj potrebno. Tukaj bi pač veljal pregovor: Kdor hoče v nedeljo pošto dobiti, mora brez sv. maše biti ali jo zamuditi. Ravno tako plačuje kmet davke in poštne tarife kakor katerikoli tržan, ki dobi redno vsaki dan po 2-krat pošto na dom. Po vseh večjih poštnih uradih i-

majo že nastavljeni deželne poštni pismeno, zakaj bi ne bil tudi v Kozjem, ker je nujna potreba. Plačanje sicer pri nas poštni pismeno za trg Kozje, torej za najbližji del prebivalstva, a oni, kateri bi ga pravzaprav vsled večje oddaljenosti najbolj rabili, so brez njega in prepričeni na nemilost samim sebi. Krvavo občutimo potrebo pismeno in skrajni čas je tudi, da opravičeno to zahtevamo, da se začeva deželnega poštnega pismeno za celo okrožje Kozjanskega poštnega urada reši. Upamo, da slavno poštno ravnateljstvo to stvar končno uredi. To ni glas enega, ampak stoterih. Našega državnega in deželnega poslanca g. dr. Janoviča pa prosim, naj posreduje na višjem mestu, da se naši želji v kratkem ugodi.

b Brežice. Občni zbor kat. slov. izobraževalnega društva se vrši v nedeljo, dne 26. jan. po večernicah v malo dvorani Narodnega doma. Člani in nečlani vabljeni v obilnem številu.

b Pišecce. Izobraževalno društvo ima na Svečnico svoj letni občni zbor. Po poročilu predsednika o društvenem stanju, govor g. dr. Veble iz Celja. Nato se vrši veselica in se uprizori igrokaz "Tri sestre". Vsi prijatelji zdrave zabave se uljudno vabijo.

Na Balkanu.

Iz Carigrada prihaja poročilo, da se je odločila turška vlada za mir in je voljna brezpostojno odstopiti Odrin (Drinopole) Bolgarom. Sultan se je odločil v zadnjem trenutku za mir. Na posredovljalm predlog (noto) velevlasti bo baje Turčija danes poslala odgovor velevlastim. Turčija zahteva, da ji velevlasti pri najetju posojila, katerega nujno rabi, gredo na roko. S tem, da je Turčija od svojega trdrovratnega stališča odnehalo, je skoro gotovo mir med Turčijo in zveznimi balkanskimi državami zagotovljen.

Med Grki in Turki se vrše pred Janino trdi boji. Grki neprestano obstreljujejo Bizami in druge utrdbe pred Janino.

Listnica uredništva.

Videm: Pride v "Naš Dom". — Vurberg, Cirkovce, Gornja Radgona, Dobrna, M. hovce, Središče, Dramlje, Ščavnica: Tokrat nemogoče. Kar ni zastrelo, pride prihodnjič. — Večka: Ostalo prihodnjič! — Stara nova vas: Prepozna pride prihodnjič. — Pezdral — Sv. Benedikt: Ostalo prihodnjič. — Sv. Lovrenc v Slov. gor., Mozirje: Prepozna za številko. — Sv. Jurij v Slov. gor.: Prihodnjič! — Sv. Janž na Dr. polju: Hvala za poslano. Le večkrat kaj Rodoljubne pozdrav! — Sv. Anton v Slov. gor., Ruše, Osek, Sv. Lenart: Prihodnjič. Za to število preobloženi z rokopisom. Prosimo dopisnike kratkih, a jedrnatih poročil.

Razglas.

Podpisano županstvo naznanja, da je c. kr. o-krajno glavarstvo v Celju z razglasom z dne 8. jan. 1913, št. 291 odredilo pasjo kontumacijo čez vse občine sočnjskih okrajev Laško, Celje in S m a r j e do preklica.

V zmislu tega razglasa morajo imeti vsi psi s številkami dotedne občine zaznamovane kovinaste pasje marke, za katere se ima pri občinskih uradilih plačati pristojbina do 3 K za komad.

Našelje se morajo vsi psi dati na verigo ali z varnim nagobčnikom prevideti, ali na vrvi voditi. Psi in tudi mačke, ki se prosti okoli klatijo, bodo od konjedera ustreljeni ter lastniki istih kaznovani.

Ako se na tak način zasačeni pes ni takoj umrtil, opusti se lahko to v ozira vrednih slučajih vsled odredbe politične oblasti izjemoma pod pogojem, da se žival na stroške lastnika tako dolgo varno in neškodljivo zapre in opazuje, dokler ni nevarnost kuže izključena.

Lovski psi porabljeni se smejo po njih namenu med lovom prosto, podvrženi so pa v ostalem času i-dstim predpisom.

Vsako nasprotno ravnanje se bode strogo kaznovano.

Županstvo občine okolica Celje, dne 16. I. 1913.

Župan:

Anton Fazarinc.

Cene deželnih pridelkov

Ime pridelka.	Gradeč	Maribor	Celje	Prij		Ormož
				K	v	
Pšenica	50 kilogramov	12 —	11 25	12 —	11 —	10 50
Rž	11 —	10 50	10 50	10 —	9 —	9 —
Ječmen	10 75	10 —	9 50	10 —	8 50	—
Oves	11 75	11 —	12 50	11 50	10 50	10 50
Koruzna	10 50	10 50	11 50	10 —	S —	—
Proso	9 —	10 50	15 —	— —	9 50	—
Ajda	11 75	9 25	11 —	10 —	9 —	—
Sladko seno	4 05	3 25	2 70	3 90	3 50	—
Kislo	8 95	—	2 20	3 50	3 —	—
Slama	3 15	2 25	2 50	3 50	2 50	—
Fižola	18 50	—	11 50	—	— 13	50
Grab	—	— 60	—	—	—	—
Leča	—	— 60	—	—	—	—
Krompir	—	— 08	—	—	—	—
Sir	—	— 40	—	—	—	—
Surovo maslo	—	2 50	—	—	—	—
Maslo	—	1 80	—	—	—	—
Sploh, svež	—	1 70	—	—	—	—
Zelje, kislo	—	24	—	—	—	—
Repa, kisla	—	— 20	—	—	—	—
Mleko	—	—	22	—	—	—
Smetana, sladka	—	—	96	—	—	—
— kisla	—	—	96	—	—	—
Zelje, 100 gav	—	—	—	—	—	—
Jačje, 1 k. m	—	—	06	—	—	—

Loterijske številke.

Dne 15. januarja 1913.

Trst 67 7 32 71 81

Dne 18. janusrja 1913:

Dunaj 45 39 74 20 85

Dve hiši v Mariboru, prva v vrton

prinaša na

Zahvala.

Stejemo si v dolžnost izreči tem potom najiskrnejšo zahvalo vsem sorodnikom, tržanom, znancem in prijateljem, ki so s svojo ogromno udeležbo pri pogrebu izkazali zadnjo čast, iskreno ljubljenu očetu, oziroma dedecu gospodu

Valentinu Rušnik.

Ob teh bridičih urah se nam je posebno zahvaliti veleč. g. domačemu duh. svet župniku za vodstvo pogreba, veleč. g. župniku iz Zreč, in domačemu č. g. kaplanu, ki so rajnemu podelili sv. popotnico, c. kr. orožnikom makolskim, kakor tudi vsem, ki so pokojnika spremili na zadnji poti k mirnemu počitku. Srčna hvala vsem.

Makole, 7. januarja 1913.

Žaluječa radbica Bogina.

86

Naznanilo.

Slavnemu p. n. občinstvu, gostilničarjem, trgovcem i. dr. naznanjam, da imam v zalogi vsakovrstne mesne izdelke, na razstavi v Parizu 1. 1904 najviše odlikovane. Slav. občinstvu posebno priporačam:

pristne kranjske klobase, vel. kom. 40 vin. ter fino prekajeno meso kg K 2.20
vse od pristnih domačih, kranjskih prašičev. Pošiljam proti povzetju.

Za solidno in sveže blago, kakor tudi točno postrežbo jamčim. Spoštovanjem 1314

Fr. Golob,

mesar in prekajevalec v Sp. Šiški pri Ljubljani.

Denarja ni,

draginja je vedno večja, zaslutek pa majhen. Ako hočete z malim trudem gotovo 10 do 20 K na dan zaslužiti, pošljite za pojarnilo v pismu pet znakov po 10 vinarjev in svoj natančen naslov na:

**Josip Batič, Ilirska Bistrica,
Kranjsko.**

„Slov. Straža“ vam pravi:

Ne pahnite od sebe sreče, ki se vam ponuja!

Kupite srbsko državno srečko iz leta 1888 v izborni skupini 3 sreč na 4€ mesečnih obrokov po K 3.25, še boljše pa v skupini 4 sreč na 46 mesečnih obrokov po K 5.50 z 11 žrebanji vsako leto! Srbska srečka sama zamore se debiti na mesečne obroke po samo eno krono!

**Glavni dobitki 100.000, 75.000 in
20.000 frankov vsako leto!**

Ne prezrite, da se dne 1. februarja 1913 vrši žrebanje turških sreč na glavnih dobitki po 3krat 400.000 in 3krat 200.000 frankov vsako leto! Turške srečke so prej ko slej najboljše in po vsem varne srečke. Mesečni obrok K 4.75. Velika skupina s turško, srbsko in še dvema drugima srečkama na mesečne obroke po K 8.25

**Vse ponudene srečke morajo biti
izžrebane!**

Naročnina za vsak mesec izhajajoče slovensko poročilo o žrebanju vseh važnejših sreč stane letno 2 K. — Pojasnila daje in varčila sprejema za „Slovensko Stražo“ g. Valentim Urbančič, Ljubljana. 38

Dobro blago
točna postrežba **Kdor** Edina slov. trgovina
z železnino
si hoče prihraniti denar

1169 kupuje vse v slov. trgovini

Ivan Veselič & drug

v Ormožu, podružnica Velika nedelja.

Največja zaloga manufakturnega blaga, kakor suknja, druka, hlačevine, platna itd. Vse vrste špecerije, najfinnejše moke, kave itd. Največja zaloga vse vrste železnine, kakor tudi vse okovi za mizarje in stavbe po najnižjih tovarniških cenah. — Kupuje zrnje, kakor pšenico, rž, fižol itd. potem jajca, suhe gohe, perutino vedno po najboljših dnevnih cenah.

**Serravallovo
železnato kina-vino**
Higien. razstava Dunaj 1906: Državna odlika in častni diplom k zlati kolajni. Krepilno sredstvo za slabotne, malokrvne in rekonvalscente. Povrča veljo do jedi, utruje živce in popravi kri. Leberen okus. Nad 7000 zdravniških spričeval.

**I. Serravalle, c. kr. dvorni dobavitelj
Trieste-Barcela.**
Kupi se v lekarnah v steklenicah po pol litra á K 2.60 in
446 po 1 liter á K 4.80.

Franc Pleteršek, zaloga pohištva Maribor, Koroška cesta št. 10 nasproti Cirilove tiskarne

priporoča svojo bogato zalogo poliranega, motno iz trtega lesa nareto pohištvo, za spalsice, jedilnice in kuhinje. Divate, vložke, matraze, stole in ogledala. Otoške železne poselje. Vse domače delo, solidno tako, da je vsaki odjemalec zadovoljen. Prav nizke cene. Krščansko ljudstvo

kupuj pri Slovencu.

Naznanilo.

Naznanjam, da sem otvoril **medičarsko in svečarsko obrt** v Ljutomeru št. 13 v hiši gospoda Severja, kjer je bila že več let stara svečarna. Se priporočam g. duhovnikom za obilna naročila.

Rudolf Grosman,
svečar v Ljutomeru.
1343

Priporočam velečastiti **duhovščini**

vošcene svece

nejhodlje kakovosti,

katero lepo gorijo in ne kapljajo; istotako priporočam mili-sveče v vsaki obliki po najnižjih cenah.

Pošiljatve franko.

S prošnjo do velečastite **duhovščine** za cenj. naročila, katere izvršim točno in v splošno zadovoljnost bileži in se priporoča

Franjo Gert, medicar in svečar, **Maribor,**
Gospodska ulica. 1280

VABILO na OBČNI ZBOR

Hranilnice in posojilnice v Braslovčah
registravane za druge z neom. zavezo,
ki bo v četrtek dne 6. februarja t. l. ob 2. uri popoldne v
posojilničnih prostorih.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Ddobljenje računskega zaključka za leto 1912.
4. Sklepanje o razdelitvi čistega dobička.
5. Sklepanje z ozirom na včlanjenje naše zadruge.
6. Slučajnosti.

Braslovče, dne 14. januarja 1913.

Fr. Lorber, l. r. Jos. Pauer, l. r.
ud načelstva. 91 načelnik.

Oznanilo.
Hranilnica in posojilnica v Braslovčah,
reg. zadruga z neom. zavezo,
naznanja, da bo obrestovala od 1. jan. 1913 hranilne vloge po

5%

Hranilne knjižice drugih zavodov se sprejemajo kot gotovina, brez da bi se obrestovanje prekinilo.

Braslovče, dne 14. jan. 1913.

Načelstvo.

Za Veliko noč

Najnovejše raznovrstno blago
za obleke, za moške in ženske
pri **Jos. Druškovič-u** Slov.

Gradec. 100

Jabolke, krompir

kupi več vagonov tvrdka Rudolf Pevec v Mozirju.
Cena po dogovoru.

Velika narodna trgovina Karl Vanič : Celje

Narodni dom

priporoča bogato zalogo manufakturnega in modrega blaga, posebno k asne novosti za pomladanske obleke, po zelo nizkih cenah, Ostanki pod ceno. Pestrežba točna in solidna. Vzoreci na razpolago.

Tovarniško poslopje

s stanovanjem v Kamniku na Gorenjskem (prej last kolarškega mojstra J. Stareta), z moderno urejeno delavnico za kovačko, kolarsko in sedlarsko obrt, v kateri so te obrti že dobro vpeljane, je pod ugodnimi pogoji na prodaj. Poslopje je porabno tudi za vsako drugo obrt. Naslov iz pri-87 jaznosti pri upravnosti tega lista.

Kdor svoj želodec ljubi,
ne piše drugega, kakor
želodčni liker

Najboljši želodčni liker!

Sladki in grenki.

Pristni „FLORIAN“ ne slabi in ne omami,
ampak daje moč in veselje do dela!

Naslov za naročila: „FLORIAN“, Ljubljana.

Fr. Čuden, Ljubljana.

Vinogradniki!

Berlandieri x Riparia Teleki

je najboljša trsna podlagi sedanjosti.
Predno krijete svojo potrebo
na amerikanskih trtih in cepljenjih,
Zahajevanje naš veliki
ilustrirani cenik,
katerega pošljemo všakomu z
zastojem in franko.

Oskrbništvo vinogradov in trsnik ŽO
SIGMUND TELEKI, VILLANY, Ogrska
Filialno zastopstvo SOLLENAU, Nizje-Avstrijsko.

A. Vihar & N. Novak

Koroška cesta 53 Maribor Heugasse 2 in 4

se priporočata v izdelovanje vseh v to stroko spadajočih mizarških del, kakor: za stavbe hiš, pohištvo za stanovanja, šole, cerkve, prodajalne in pisarne; izdeljujeta portale in prevzameta vsakovrstna popravila. — Strogo solidna, najcenejša in hitra postrežba.

Gostilna „K grozdu“ (prenovljena).

Izvrstne, novo opremljene sobe za tujce.

Priznano dobra kuhinja :: Izborna raznovrstna vina
Vsak čas kopelj v hiši.

Si parla italiano. On parle français. English spoken.

Vincenc Spatzek, lastnik.

Voščene sveče!

Za Svečnico priporočam velečastiti duhovščini svojo bogato zalogu vseh vrst

voščenih sveč in voščenk

kilogram po 4 krone. Vzamem v plačilo tudi vasek, ki se je odcedil in odpadel od sveč in sicer kilogram po 2 kroni. Razpošiljam zabočke s tukaj plačano naročnino za vsako poštno in železniško postajo.

Da točno postrežem veleč. duhovščini, imam v zalogi vse vrste mili-sveč in namiznih sveč.

Se priporoča

Franjo Duchek, poprej Jožef Dufek svečar v Mariboru.

Važno za ženine in neveste!

Zaradi prezidave moram izprazniti prostore, prodam torej **vsa pohištva nizko pod lastno ceno**, kot **elegantna pohištva za spalne sobe in obednice**, elegantne pisalne mize itd. od najpriprostejše do najfinejše izpeljave.

Neverjetno nizke cene! Neverjetno nizke cene!

Josip Kolarič, mizarski mojster **Maribor**
Franc-Jožefova cesta 9.

40 klavirjev in harmonijev

bolj boljši pianini), Stelzhamer in Hörigel (amer. harm.), vseh vrst glasbenega eterod., strun in muzikalij ima v veliki izbiri izključno in edinole A. Breznik,

sodno zapris strokovnjak v učitelj, Glasb. Matice Ljubljana

Kongresni trg št. 15 („Zvezda“ nasproti ununske cerkve). Svarim pred nakupom event. falzifikatov ali slabega blaga, zlasti ker dobi pri 15 kron meni vsakdo na obroku po 15 kron. Prvovosten instrument gori imenovanih slovitih tvrdk z resnično 10letno garancijo. Kdor si izposodi pri meni klavir, postane tudi lastnik istega dočim je dosegla najmanjšino višino kupnine! Velikanska zalogaj najb. violin, harmonik, citer, tamburic itd. po najnižih cenah. Zamenjava najugodnejša. Uglashavanje in popravila točno in ceno. 968

P. II.

Titania-delavnice WELS.

Prijetna dolžnost nas veže, da Vam za Vaše aparate za dobavo vlažnosti, katere rebimo za vse naše urade, izrekamo največje priznanje. Največja korist Vaših aparatov obstoji gotovo v tem, da zrak v sobah, kateri se vsled vedne kurjave osuši, po uporabi Vaših aparatov zopet dobi dovolj vlažnosti, ker je za po nezdravem zraku oškodovane dihalne organe samo obsebi umevno velike vlažnosti.

Predobro je znano, da velika množina manjših bolezni dihalnih organov po zimi izvira od tega, ker so pri spremembi temperature organi podvraženi raznim boleznim ravno vsled preslabega zraka. Vaše aparate torej vsakemu najtopleje priporočamo to tembolj, ker je njih uporaba celo priprosta, rabijo le malo prostora in ker se radi njih priproste, okusne izpeljave vsakemu dopadejo.

Sprejmite torej izraz naše hvaležnosti ter beležimo
z velespoštojanjem

Glavna pisarna industrijskih delodajalnih organizacij.

Predsednik:

Dr. Lachner.

Za upravnštvo tajnik:

Dr. Margaretha.

500 kron!

Vam plačam, če Vam moje sredstvo „Rias mazilo“ v treh dneh ne odpravi brez bolečin kurjih očes, stiskov in vkorjeninjene trde kože. Cena 1 lončku z jamstvenim pismem 1 K. Kemeny Kaschau I, Postfach 12/76. Ogrsko.

1181

Lepa hiša na najlepšem prostoru Sv. Lenart v Slov. gor. z velikim vrtom pred hišo ter lepo njivo, zelo pripravna za stavbišče in dva sloga se po ceni proda. Več pove Ivana Pivec v Sv. Lenartu ali pa Franjo Horvat, slikar v Mariboru, Luther-gasse štev. 10. 1249

Studentice pri Poljčanah.

1248

Vinorejci pozor!

Trsje na prodaj: Šipon, burgundec beli, laški rizling, silvanec, guttedel, ranfol, kraljevina, vrbovec in druge domače vrste. Cepljeno na Rip. Portalis. Tudi se dobijo korenjaki ed Rip. Portalis. Cena po dogovoru. Anton Turin, Globoko, p. Studenice pri Poljčanah.

1248

Cepljeno trsje in ključi.

Vinogradnikom naznam, da imam veliko množino ameriških trt na prodaj. Seznam trt: pošip, rulande, burgundec, beli muškat, silvanec, žlahinja bela in rudeč, ranfol, portugiz, veltinec, laški rizling, izabela, kapčina, muškat. Na razpolago več tisoč korenjakov Riparija Portalis in Monticola ter ključev Riparija Portalis. Cena po dogovoru. Janz Vrbajak, trdnica Breg pri Ptaju.

1248

oooooooooooo

Razpošiljam orožje vseh vrst

na 10dnevno poskušnjo in pregled. Puške Lancaster-enocevke od 20 kron, dvocevke lancaster puške od 80 kron, Hammerles-puške od 70 kron, Flobert puške od 8 kron, revolverji od 5 kron, pištole od 2 kroni naprej. Popravila hitro in po ceni. Ilustrovani cenik zastonj.

F. Dušek, tovarna o. Općno št. 2047, na državni žel. Češke. 1248

oooooooooooo

Poslovstvo na prodaj. Sadni vrt gozd, vinograd, 82 oralov. Cena 19.000 K. Več pove Matija Žižek v Kamnici pri Mariboru 16.

8

Hiša v Mariboru

(Melje), pripravna za vsako obrt z devetimi stanovanji, z lepim vrtom in njivo, se pod jako ugodnimi pogoji takoj proda. Več se izve pri lastniku, Maribor, Khsigasse 8, 1. nadstropje. 1073 Krojaški pomočnik se sprejme za stalno delo pri gosp. Bukovniku, krojaški mojster Ruše.

1245

Mala trgovina z žganjetočem se po ceni proda. Star prostor. Ban-kalzagište 13. Maribor.

73

Dva dijaka se sgrejme na hranu in stanovanje, plača 30 K do 1. februarja 1913 pri g. Vagner, Grajska ulica 12.

69

Najboljša svetovna barva za brke in lase je „Karsi“, uradno preizkušena, prosta strupa reizpirljiva, svetlo rujava temno rujava in srna. K 4-. Razpošiljalica K. Mme Thérèse, Dunaj VIII. Lerhengasse 25.

51

Gostilna

v zelo živahnem industrijskem kraju, središču dveh železnic, gostilna ima dobro bodočnost, lepe prostore in hlev, zraven lep zelenjadi vrt, se radi družinskih razmer takoj proda. Vprašajte se pri posestnici Ani Aigner v Pöhlbrunn na Štajerskem.

42

Učenec iz dobre hiše, močne postave in s primerno izobrazbo se sprejme takoj v trgovini z meš. blagom. M. Ogorevc, Konjice.

65

Pridnega učenca sprejme takoj Vaupotič Franc, pekovski mojster Žite pri Konjicah.

82

ŠTAMPILJE
VSAKE VRSTE
K. KARNEK
GRAVER
MARIBOR, Hrajska ulica 3.

90

Zdravniško in klinično potrjeni uspehi

dokazujo, da je pri mučnem, krčevitem kašlu otrok in odraslih

Thymomel Scillae, dragocen in točno učinkoviti izdelek.

Besedna znamka varovana.

Lajša napade krčevitega kašla, manjša število napadov, pospešuje razprt in odstranitev sin, utiša kašlj in odpravi 39—5 težkoče pri dihanju. Ena steklenica 2 K 20 v. Po pošti se pošlje naprej 2 K 90 v ena steklenica, 7 K 3 steklenice, 20 K 10 stekl. franko. Ne pustite si usiliti nadomestil. Vprašajte zdravnika, izdelovalca in B. Fragner, lekarnar in dver. zal. glavni založnik B. Fragner, Praga II., t. 203.

Zaloga v Mariboru: lekarna W. A König, Friedrih Prull, Viktor Savost. Pozor na ime izdelka.

Contrheuman je pametno iz učinkuječih snovi izdelano sredstvo.

Contrheuman uporablja zdravniki v pogostih slučajih z najboljšimi uspehi.

Contrheuman pomirjuje skrinaste, protinove in nevralgične boleče srbenje čebljin in oteklinu na členih.

Contrheuman uporablja zaradi sigurnega učinka vedno bolj.

Ne dajte si usiliti nadomestnih sredstev. Po pošti će se pošlje naprej 1 K 50 vin., se pošlje ena tuba franko, 5 K, se pošlje 5 tub franko, 9 K se pošlje 10 tub franko.

39-6

Izdelovalec in B. Fragner, lekarnar, c. kr. dvor. glavna zaloga B. Fragner, založnik, Praga III. št. 203. Dobri se v lekarnah v Mariboru: W. A. König, Frid. Prull, Viktor Savost.

Zahvala.

Ob bridki izgubi našega dragega očeta gosp.

Franca Štancer, posestnika v Jarenini,

kateri je dne 15. januarja popoldne pri sv. Marjeti ob Pesnici, nenadno, udan v voljo božjo, v Gospodu zaspal, se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so se udeležili pogreba, posebno preč. gospodoma Jožefu Čižek, dekanu v Jarenini in Jerneju Frangež, župniku pri Sv. Marjeti ob Pesnici, katera sta vedila sprevod od doma, dalje cenj. občinstvu iz Jarenine in Sv. Marjeti. Bog plati vsem!

Jarenina, dne 18. januarja 1913.

Julijana Štancer, roj. Polančič, žena.

Marija, Ludovik, Lizička, otroci.

Jakob, Anton, brata. 95 Ana, Antonija, sestri.

Zahvala.

K bridki nesreči, ki nas je zadela povodom izgube našega predobrega, iskreno ljubljenega, nepozabnega soproga oziroma očeta

Franca Korpar

nam je došlo od blizu in daleč toliko dokazov od kritosrnega sožalja, da nam ni mogoče zahvaliti se vsakemu posebej. Storimo tem potom ter naj prejmo prisršno zahvalo predvsem domači veleč. g. župnik Alojzij Šuta, za vso duhovno tolažbo v bolezni in smrt rajnkega soproga ozir. očeta, g. zdravniku dr. Beli Štuhel in dr. Antonu Gregor, g. nadučitelj in ostalo cenj. učiteljstvo za udeležbo pri pogrebu s šolskimi otroci vred, vrli pevski zbor za ganljive žalostinke ter gg. govornika za tolažilne besede.

Najiskrenje se zahvaljujemo tudi vsem bližnjim in daljnjim sorodnikom, vsem dragim domačinom, kakor tudi vsem prijateljem in značem, ki so prihiteli od blizu in daleč, da sprejmijo pokojnika k večnemu počtku. Vsem in vsakemu posebej naj Bog tiscero povrne.

Rajnkega predobrega soproga oziroma očeta pa še enkrat najtopleje priporočamo v pobožno molitev in blag spomin.

Formin, dne 10. januarja 1913.
Gleboko žalujoča rodbina Korpar.

TIŠKARNA sv. CIRILA

Koroška cesta 5 MARIBOR

Državni
telefon
št. 113

ima najboljše stroje, črkostavne stroje z lastnim električnim obratom, najnovejše črke in moderne obrobke ter se priporoča, da napravi vse v nje stroko spadajoče reči kakor:

časnike, knjige, brošure, računske skele, zadružna in društvena pravila, nadalje za posojilniške, občinske, šolske, župnijske in druge urade zavitek z natisom in glave pri pismih, kakor tudi za otnike in trgovce, krčmarje, društva in zasebnike: pisma, ovtice, račune, opomine, menjice, cenike, jedilnike, vabila, plesne rede, vsprejemnice, zaročna naznana in pisma, vizitnice in napisnice, plakate in naznanične cedulje itd.

Diplome za častne občane in ude društev v primerni velikosti in olepšavi. Parte in žalostinke v najlepši opravi.

Vsa naročila se najhitreje in ceno izvršujejo.

Poštn.
hran. št.
25010

Prodajalnica tiskarne sv. Cirila

priporoča svojo bogato zalogu vseh tiskovin potrebnih za župne, šolske in občinske urade, za posojilnice, odvetnike, notarje, društva in zasebnike. Priporoča tudi pisalne potrebščine, kakor, črnilo, peresa, svinčniki, radirke, ravnila, tintnike itd. Raznovrstni papir, kancelijski, pisemski v zavitkih, kasetah, papir za sekirice (notni papir). — Trgovske knjige v raznih velikostih. Spominske knjige (Poesie). Knjige za slike (Photographie-Album) itd. — Istotako se priporočajo raznovrstni molitveniki kakor:

Venec pobožnih molitev in sv. pesmi, Sveti opravilo, Malo sv. opravilo, Hodi za Kristusom, Hoja za Marijo, Marija žalostna mati, Družbine ali Dekliške bukvice, Ključek nebeški, Prijatelj otroški, Večna molitev na čast presv. R. Telesu, Šmarnice jeruzalemskega romarja, Ordo providendi. Premisljevanje o življenju našega Gospoda Jezusa Kristusa, Duhovni vrtec ali molitvenik za katol. mladež, Marija, mati dobrega sveta, Vrtec sv. devištva itd. — V zalogi ima tudi raznovrstne druge knjige n. pr.: Katekizem o zakonu, Katoliška liturgika, Pobožni ministrand, Občna metafizika, Razlagal velikega katekizma, A. M. Slomšeka zbrani spisi, Obrednik za organiste, mali ročni Officium defunctorum, Sv. birma, Marijino življenje in druge. — Dobe se tudi križi, stenski, nikljasti leseni razne velikosti in cene. — Svetinjice iz aluminija, Srca Jez. in Mar., Naše ljube Gospé, Čistega Spočetja. Posebno se priporočajo svetinjice, ki se lahko nosijo namesto raznih škapulirjev, kakor tudi za Marijine družbe. Rožni venci, leseni in koščeni, kokus, biserni in srebrni po raznih cenah; tudi križci za rožne vence.

LJUDSKA HRANILNICA IN POSOJILNICA V CELIU

registrovana zadruga z neomejeno zavezou

obrestuje hranične vloge po

5%
0

od dne vloge do dne vzdiga

počenši s 1. januarjem 1913.

Rentni davek plačuje zadruga sama.

v lastni hiši (HOTEL „PRI BELEM VOLU“)
v CELIU, Graška cesta štev. 9, I. nadstropje

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru

registrovana zadruga z neomejeno zavezou.

Stolna ulica štev. 6 (med glavnim trgom in stolno cerkvijo).

Hranilne vloge

se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navadne po 4 $\frac{1}{2}$ % proti tri mesečni odpovedi po 4 $\frac{1}{4}$ %. Obresti se pripisujejo h kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštne hranilne položnice na razpolago (šek konto 97.078). Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajejo

le članom in sicer: na vknjižbo proti pupilarni varnosti po 5%, na vknjižbo sploh po 5 $\frac{1}{4}$ %, na vknjižbo in poročvo po 5 $\frac{3}{4}$ % in na osebni kredit po 6%. Nadalje izposojuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgo pri drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svojo last proti povrnitve govorih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 K. Prošnje za vknjižbo dela posojilnika brezplačno, stranka plača le koleke,

Uradne ure

so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. ure dopold. in vsako soboto od 8. do 12. ure dopoldne, izvenči praznike. V uradnih urah se sprejema in izplačuje denar.

Pojasnila se dajejo

in prošnje sprejema vsak delavnik od 8. do 12. uri dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne.

Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnike.

Somišljeniki! Agitirajte za „Slovenski Gospodar!“

LISTEK.

Soterija.

(Po nemškem izvirniku. — Povest iz časov preganjanja kristjanov).

(Dalje)

Senator Avrelij Sempronij je uvidel, da se je motil, ko je mislil Soterijino prepričanje z grožnjami, z obtožbo in končno s strogo in občutno kaznijo, omarjati. Že misel, da bo mogoče ali skoro gotovo slabek deklica, ki je stanovitost je moral občudovati in katero je sam sodniji ovačil, vstrajala pri svojem fanatizmu, ga je navdajala z grozo. Zato sklene Sempronij napeti vse moči, da začrani to, kar bi pomenilo za njega nekaj strašno hudega. Tako po sodni obravnavi se napotil k mestnemu prefektu in v daljšem pogovoru z njim doseže, da se sočnijsko postopanje proti Soteriji takoj ustavi, ako privoli v zakon. Sempronij je namreč računal na to, da jo bo njen mož v svoji neomahljivi zvestobi do starih bogov sčasoma spameval in napotil k drugačnemu, boljšemu mišljenju.

Se bolj pa, a vendar čisto drugače, je vplivalo zaslišanje prič na tribunu. Že vtisi, ki jih je doživel v katakombarju, im pa zadnji pogovor s Soterijo, so na njegovo srce močno vplivali. Zato ga je pa zdaj njena pogumna odkritosrčnost in sveto navdušenje, s katerim je pripoznala svojo vero in to tudi z mučenško krvjo potrdila, tem bolj ganila. Vsak udarec, ki ga je morala pretrpeti od surovega zamorca, ga je zabolel kakor da bi ga sam dejansko občutil. Nenote mu je zato ušel oni vzklik na sodnika. — Kako čudno so gorele njene oči, ko ji je ona gospa pri vhodu v ječo obrisala krvavo obličeje in je Soterija povzdignila svoje oči proti nebnu. „Ali morejo“, se je vprašal mladi tribun, „zmote in vraže podeliti slabotni deklici tako nadnaravno moč? Ali bi jaz mogel žrtvovati za svoje bogove toliko trpljenja?“

In zopet se je spomnil besed, ki jih je slišal v katakombarju in ki mu jih je Soterija tolkokrat ponovila: — Odkod tolika stanovitost kristjanov klub krutemu preganjanju od strani Rimljani? Ne, to si mogoče, da bi bil to samo gol fanatizem! Ta njihova gorenčnost je prečista, da bi jo vžgala divja strast prenapete navdušenosti.

Domov grede in še ves drugi dan je imel mladič take misli in zato je sklenil na večer Soterijo obiskati v ječi in se o vseh teh vprašanjih z njim pogovoriti.

Dovoljenja za obisk mu ni bilo težko dobiti od mestnega prefekta, ker ga je ta imel rad in mu zato šel prav rad na roko.

Prostor, v katerega so zaprli Soterijo, je bil strašen, poln smradu in slabega zraka. Moten solnčni žarek, ki je prihajal v ječo, je grozote te strašne ječe le še povečal. Stari Rimljani so bili sploh ljudje brez srca in njihov mrzel razum bi gotovo ne imel smisla za človekoljubnost našega časa, ki pa je dostikrat seveda tudi le na jeziku. Celo s tistimi, ki so se nahajali v preiskovalnem zaporu, so Rimljani tako grdo postopali, da nas obhaja groza, če čitamo kaj o tem; prostor pa, kjer se je nahajala devica, vkljenjena v verige, je bila ona strašna celica, ki je še danes ohranjena, v kateri je moral gladu poginuti numidijski kralj Jugurta, kjer so umirali strašne smrti zarotniki Katilinovi in kjer je bil, kakor pravi ustno izročilo, zaprt tudi sv. Peter.

Ko so pripeljali devico v ta strašni prostor in jo z želesno verigo priklenili k zidu, je pada na kolena in s k nebu povzdignjenimi rokami molila: „Zahvaljujem te, moj božji Gospod in Zveličar Jezus Kristus, da mi je bilo dovoljeno, pred toliko pričami pripoznati Tvoje presveto ime. Glej, pripravljena sem, za te vse pretrpeti. Z veseljem hočem za Te pretrpeti mučeniško smrt. Le eno prošnjo imam do Tebe: Obvaruj svojo golobico pred kremplji peklenškega ja-

strebe; poklici jo, da naj poleti k Tebi in se vsede na Tvoje svete roke, kjer kraljuje večni mir!“

Nato se spomni Soterija mučencev, ki so že pred njo v tej ječi umirali in se priporoči njihovi priprošnji za stanovitost v mučeništvu. Zavest, da molijo sedaj vsi ti mučeniki za njo, jo napolni z neizmerno tolažbo. Spominja se drugih spoznavavcev, ki tudi sedaj trpijo po ječah in misel, da jo je Bog s toliko drugimi bojevniki Kristusovimi poklical v sveti boj, jo navdaja s pogumom. Že naprej daruje vse svoje trpljenje sveti cerkvi, da bi Bog skrajšal dneve njeni bridkosti in da bi podelil svoji preganjanji čredi zaželeni mir. — V isti ječi se je nahajjal med drugimi tudi papež Marcellin, in sicer že več tečnov. Soterija sama ga je poprej dvakrat obiskala in pokrepčala; kako si je tedaj želela, da bi mu mogla naznati, da tudi ona sedaj ž njim trpi v isti ječi!

Nekako okoli 3 ure so tako pretekle, kar se železna vrata nenadoma odpro in v ječo stopi z gorečo baklo v roki senator Avrelij Sempronij.

Odkar je zapustil sodno dvorano, so pekle njegovo dušo kakor ogrenj krvave kaplje, katere je videl kapljati iz ust Soterijinih. Skrb za usočo uboge deklice ga je pekla čedalje bolj. Niti misliti si ni upal, kako bi se utegnila stvar končati. Ne, Soterija se mora sleđnjič udati. Tako je premisljeval in zato si je izprosil že pozno v noč dovoljenje za obisk vjetnice.

„Sramujem se“, je začel, ko je prišel k njej, da te moram iskati na tem mestu, tebe, ki nosiš vendar tako slavno ime. Pa jaz ti hočem vendar pridobiti prostost; oblubi, da postaneš žena mojega sina, in takoj zapustiš ta prostor. Poleg tega še lahko obdržiš svojo vero. Tvoja čudovita stanovitost, s katero si branila svoje prepričanje, je vse hvale vredna. Zato naj bo dovolj tvojega trpljenja! Tvoj Bog ne more in ne sme od tebe več zahtevati! Pusti torej svojo otročjo trmoglavost in ne delaj sramote slavnemu imenu svoje rodovine!“

„Onečastila bi slavo svojih prednikov“, mu odvrne nato deklica, „če bi se izneverila Onemu, ki sem mu obljubila zvestobo na vekov vek.“ In s k nebu obrnjenimi očmi, ki so gorele v nebeski blaženosti, je načaljevala: „Moj Odrešenik mi je položil okoli vrata nakinjat najdragocenejših biserov in me s tem le še trdneje priklenil na-se, ne, ne, za nobeno ceno ga ne zapustum.“

„Nesrečnica“, je vzkliknil nato senator, „torej vstrajaš pri svoji blodnji?“

„Boga se bat, ga služiti in ga ljubiti ni nikakva blodnja, temveč najvišja modrost.“

„Torej si pripravljena raje pretrpeti najsramotnejšo smrt, kakor pa sprejeti življenje, polno sreče in veselja?“

„Trdno sem sklenila, pridobiti večno veselje za vsako ceno, četudi s svojim življenjem.“

„Soterija“, je nato zopet vskliknil senator s treščim se glasom, ki je pričal o notranji razburjenosti, „prosim te, daj mi drug odgovor! — Ne pusti me oditi s strašno zavestjo, da sem kriv tvoje smrti. Pri prijateljstvu, ki je vedno vezalo twoj in mojo rodbino, pri svetem spominu na twoje starše, te rotim, ne vstrajaš pri odgovoru, ki bi me storil najnesrečnejšega!“

„Moji dobri starši me pričakujejo tam zgoraj v nebeski slavi“, mu odgovori Soterija z blaženim nameščom na ustnicah, „Cakajo že pri rajskih vratih, da bi sprejeli v svoje naročje svojega otroka. Kako bi se torej mogla na tebe srditi in te sovražiti, saj si ti to storil, da lahko tako kmalu postanem nevesta Kristusova? Noben človek na svetu bi mi ne mogel storiti večje sreče, nego si mi jo storil ti. Zagotavljam te, da ne bi hotela zamenjati ure, v kateri sem stala pred sodnikom, za vse zaklade tega sveta.“

Ko je Sempronij izprevičel, da nič ne opravi, je globoko vzduhnil, povesil glavo in molče zapustil ječo.

Iz celega sveta.

Zgorel v peči. Pekovski pomočniki Štefan Riza v Przemisu v Galiciji se je splazil ponocni v krušno peč, da bi se segrel. Ker je bil pijan, je zaspal v peči. Ko so drugi dan opoldne spravljali iz peči pepel, so našli na dnu peči zgorelo truplo pomočnikovo.

Zvezde-repatice leta 1913. Zvezdoslovci nam napovedujejo za prihodnje leto naslednje repatice: L. 1913 se bodo pojavile 4 repatice, ki spadajo stalno v naš solnčni sestav in po svojih potih krožijo okrog solnca. Meseca januarja se nam pokaže komet „1906. IV.“, ki vsakih 7 let obide solnce in nam je le kratek čas viden. Istega meseca se približa solncu komet „Holmes“. Njegova posebnost je, da ga doslej nismo mogli videti niti s prostim očesom niti z daljnogledom. Tretji komet, ki se pojavlja od časa do časa, je tisti, ki ga je leta 1886 odkril zvezdoslovec Finlay; letos se bo mogel videti le pod gotovimi težkimi pogojji. Meseca marca bo dosegla svojo največjo bližino solnca repatice „de VicotSwiftova“. Njena pot okrog solnca traja 6 let. Že leta 1874 jo je odkril zvezdoslovec de Vico, a še le čez 5 let jo je zopet našel Swift iz Amerike. Pri njej je treba upoštevati, da jo vozi pot preblizu Jupitera, ki jo teča, ko pride mimo nje, tako vleče na-se, da povzroči vedno velike zmede v njeni rečni poti, vsleč cesar se še do čanes ni posrečilo napraviti natančnega računa o njenem potovanju po nebesnem svodu.

Milijarder pri zobozdravniku. Bogataš Pier-pont Morgan v Novem Jorku je moral nedavno radi neke zobne korenine k zobozdravniku. Ko se je vse del na operacijski stol, je rekel zdravniku: „Trajati

sme samo 5 minut, ker nimam časa, in nobenih bolečin mi ne smete prizadejati.“ Zobozdravnik mu je mirno zagotovil, da bo mnogo dalje trajalo in tudi zelo bolelo. Tako nato je Morgan že ječal in zavril: „Ne vzdržim!“ Zdravnik pa je svoje delo nadaljeval in rekel: „Morgan, na svetu so stvari, ki še veliko bolj bole in jih je težje prestati“. Nato mu je začel pričevati, da je nedavno umrl mož njegove perice in pustil vdovo brez vseh sredstev s 13 otroci, katerih najstarejši je star 15 let. Z živimi besedami je slikal zobozdravnik strašno bedo uboge vdove, pri tem pa vratil in pilil — toda Morgan je bil tihko kakor miš. Ko je bila končana operacija, je Morgan vstal in molče odšel. Naslednji dan pa dobi zobozdravnik tole njegovo pismo: „Včeraj ste mi prizadejali silne bolečine, toda Vaša povest o revni vdovi s 13 otroci mi jih je pomagala pozabiti. Tu Vam pošiljam položnico za 50.000 K in Vas prosim, da izročite svoto Vaši peci.“

Proti mušji nadlegi. Mesto Wilmington v Arkanzasu je veliko trpečo vsled muli, ki so kar v celih oblakih zasedle mesto. Sirile so se vedno bolj razne kužne bolezni, zlasti tifus. Ko je bilo enkrat mestni upravi vsega tega preveč, se je odločila za radikalno sredstvo proti muham. Štirikrat zaporedoma so polili vse ulice, ceste in trge s smrdljivo lesno kislino. Uspeli ni izostal: v mestu se ni pokazala več nobena muha. Obenem so pa tudi ponehale kužne bolezni in končno skoro popolnoma izginile, tako, da v tem oziru menda nobeno mesto na svetu ne more tekmovati z Wilmingtonom.

Kako vreme bo 1. 1913? Zvezdoslovci ali vremenski preroki, ki pa se tudi mnogokrat motijo, kateri je zapisal Prešern, prerokujejo, da bo leto 1913

Spoznaš je, da bo Soterija brezdvomno zopet vstrajala pri svojem veroizpovedanju, kačar jo zopet postavijo pred sodišče. — In po strogih ukazih Dilecijanovih je bila s tem njena smrt zapečatena.

„Nikakor si ne smem obremeniti“, je sklenil senator, domov grede, „svoje vesti z očitkom, da sem jo ravno jaz izročil rabiju v roke. In če je treba, hočem iti celo do cesarja samega, da jo rešim.“ — Da bi bili pozvali Soterijo pred sodnijo, četudi je on ne bi bil naznani, ker je mestni prefekt že prej spoznal njen krščansko vero, s tem se senator ni opravičeval. Njegova krivda je, da so jo ravno sedaj prijeti in tako kruto ž njo ravnali. Le njegova trdrovratnost bo kriča, če se zgodi najhujše.

Uro pozneje se vrata ječe zopet odpro. Ambrož, kateremu so vprašanja, ki smo jih prej omenili, delala preglavico, je prišel, da bi jih predložil vjetnici v pojasnilo.

„Ne boj se, plemenita Soterija“, jo je ogovoril, da zopet prihajam k tebi z namenom, ponoviti svojo nadležno ti ponudbo. Iz tvojih besed sem spoznal, da nimam nikakega upanja, kedaj se združiti s teboj. Nekaj čisto drugega me je privedlo k tebi. Želja namreč in hrepanje, da bi nauke vaše vere, katero sem dozad zanjeval, in katero si me ti naučila občudovati, natančno spoznal. Kdo bi me zamogel o tem boljše in lepše poučiti kot ti, draga Soterija?“

Ko zasliši Soterija te besede iz mladeničevih ust, povzdigne svoje v verige oklenjene roke k nebu in hvaležno vzdihne: „Kako sem Ti hvaležna, moj ljubi Bog, da je malo kapljic moje krv pridobilo eno dušo za sveta nebesa, da je skozi temo moje ječe zasijala v dušo tega mladeniča luč Tvoje večne resnice!“

Nato začne pazljivo poslušajočemu mladeniču razlagati glavne resnice krščanske vere. To je storila s tako čudovito priprostijo svoje verne, nedolžne duše, da bi si s tem morala pridobiti vsako srce. Če je Ambrož kaj ugovarjal, mu je Soterija njegove pomislike takoj lepo pojasnila, da so se kmalu izpremenili v prazen nič. Končno mladenič ni več znan, ali naj bolj občuduje lepoto in soglasje Kristusove verne, ali pa jasen in vendar tako priprost način, s katerim mu je Soterija vse to razlagala.

Ko je končno ječar, rožlaje s ključi, naznani, da je treba zapustiti ječo, je dala Soterija Ambrožu naslov na dijakona Severa, kateri bi naj ga dalje počeval o svetih resnicah.

Nato mu loči natančne razložiti, kod se pride do pokopališča, kjer je prebival Sever. Kako jo je pa iznenadilo, ko ji mladenič pove, da mu je pot že znana! Odkrito in srčno ji pove, s kakim slabim namenom je nekdaj zasledoval krščanska bivališča v katakombarju. Prvič v življenju se je mladenič sam tako občušil, in vendar ga to ni navdajalo s sramoto, temveč z veseljem in tolažbo.

Ko nato Soterija priponni, da je stena, ki ga je dosedaj ločila od kristjanov, postala tanjša in da hoče moliti, da pade popolnoma, je prevzelo mladeniča prvič v življenju ono koprnenje, s katerim so pričakovani v starih časih katehumeni sv. krst in s katerim sprejemajo danes otroci prvo sveto obhajilo.

Proti jutru je obiskal Soterijo dijakon Severus, ki si je moral dovoljenje za obisk kupiti z dragim denarjem. To ji je bilo v veliko tolažbo. Bodril jo je, naj ostane stanovitna v sveti veri in ji je prinesel tudi telesnega pokrepčila. Tega je bila tudi zelo potrebna, ker ji v njeni strašni ječi niso privoščili niti požirkava sveže vode.

Soterija je pripravljala dijakonu, kako se je izpremenil Ambrož in pobožni služabnik božji ji je občušil, da si bo po svojih močeh prizadeval, pridobi mladeniča za krščansko vero.

(Dalje prihodnjic.)

bolj močno kot suho, toda precej gorko. Po zimi bo padlo mnogo snega, mrzlo vreme bo trajalo čez polovico meseca marca. Pomlad bo zelo pozna in bo bolj mokrotina in neprijetna. Poletje bo zelo vroče, jesen lepa in mila. Sredi novembra bo zapačel sneg, ki bo baje občušil do Božiča. Prešern je rekel: „Poleti žvižgat, vremena vi preroki!“

Velikanški dobiček. Je napravil 1. 1912 največji avstro-ogrski denarni zavod, namreč „Avstro-ogrška banka“. Cisti dobiček znaša nič manj kot 40,079.628 kron. Take dobičke delajo bogataši z ljudskim denarjem.

Guden izgovor. Upnik: „Zdaj bi bil pa vendar že čas, da mi tisti par kronic vrnete, katere sem Vam posodil!“ — Dolžnik: „Kaj pa mislite? Ali menite, da sem terno zadel?“

Nepravi čas. Ženin: „Kaj praviš, Minka, ali bi šel zdaj le k twojemu ocetu tebe snubiti?“ — Ona (gleda skozi ključavnico): „Oh, nikar zdaj! Oče ravno muhi pobija, in takrat je trdščen!“

Različno. A.: „Zakaj ne piješ kave?“ — B.: „Zato ne, ker potlej ne morem spaši!“ — A.: „Pri meni je pa ravno narobe: če spim, pa ne morem kave piti!“

Ob srebrni poroki. Hlapci čestitajo gospodarju: „Bog daj Vam